

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní umělecké vzdělávání

ZUŠ Mohelnice

„Rozvíjíme jedinečnost, tvoříme společně“

Ředitelka školy: Bc. Nela Krömerová, DiS., MBA

Mohelnice 2026

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Zaměření školy a její vize	7
4. Výchovné a vzdělávací strategie	8
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů.....	10
5.1.2 Studijní zaměření Hra na klavír	12
5.1.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje	16
5.1.4 Studijní zaměření Hra na housle.....	19
5.1.5 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	24
5.1.6 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	27
5.1.7 Studijní zaměření Hra na klarinet	31
5.1.8 Studijní zaměření Hra na saxofon	34
5.1.9 Studijní zaměření Hra na lesní roh	37
5.1.10 Studijní zaměření Hra na trubku	39
5.1.11 Studijní zaměření Hra na kytaru	41
5.1.12 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	45
5.1.13 Studijní zaměření Hra na baskytaru	48
5.1.14 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	51
5.1.15 Studijní zaměření Hra na akordeon	53
5.1.16 Studijní zaměření Sólový zpěv	58
5.1.17 Studijní zaměření Sborový zpěv.....	62
5.1.18 Recepce a reflexe hudby	65
5.1.19 Společné učební osnovy komorní a souborové hry	71
5.2 Výtvarný obor	72
5.3 Taneční obor	78
5.4 Literárně-dramatický obor	83
6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	87
7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	89
8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	89

1. Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání ZUŠ Mohelnice

Motto: „Rozvíjíme jedinečnost, tvoříme společně.“

1.2 Předkladatel

Název školy: Základní umělecká škola, Mohelnice, Náměstí Svobody 15

Adresa školy: nám. Svobody 971/15, 789 85 Mohelnice

IČO: 00851451

RED-IZO: 600124185

IZO: 102692335

Ředitelka školy: Bc. Nela Krömerová, DiS., MBA

Telefon: 775 853 436, 606 042 547

E-mail: zus.mohelnice@spk.cz, kromerova@spk.cz

Web: www.zusmohelnice.cz

1.3 Zřizovatel

Název: Olomoucký kraj

Adresa: Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Telefon: 585 508 111

E-mail: posta@olkraj.cz

Web: www.olkraj.cz

1.4 Platnost dokumentu

Číslo verze: 1.0

Platnost od: 1. 9. 2026

Datum vydání: 26. 8. 2026

V Mohelnici dne 26. 8. 2026

.....
Bc. Nela Krömerová, DiS., MBA

ředitelka školy, v. r.

Razítko školy:

Podepsaný originál s otiskem razítka je uložen v kanceláři školy.

2. Charakteristika školy

Posláním Základní umělecké školy Mohelnice je poskytovat žákům kvalitní základy uměleckého vzdělání, rozvíjet jejich schopnosti, tvořivost, citlivost a vztah k umění. Škola vytváří podmínky pro praktické osvojování uměleckých dovedností, společnou tvorbu i individuální rozvoj žáků. Nadané a mimořádně nadané žáky připravuje také k dalšímu studiu na středních a vysokých školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích. ZUŠ vytváří podmínky také pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Při výuce respektuje jejich individuální schopnosti, potřeby, pracovní tempo a aktuální možnosti. Vhodnou volbou metod, forem práce a přiměřených vzdělávacích cílů podporuje jejich umělecký i osobnostní rozvoj. Při nastavování a realizaci podpůrných opatření škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, se speciálně pedagogickými centry a případně s dalšími školskými poradenskými zařízeními. Cílem je umožnit každému žákovi rozvíjet jeho předpoklady a zažívat úspěch odpovídající jeho individuálním možnostem.

V neposlední řadě škola přispívá k uchovávaní a předávání kulturních hodnot a aktivně se podílí na kulturním a společenském životě města Mohelnice a okolního regionu.

2.1. Počet oborů a velikost školy

Základní umělecká škola Mohelnice poskytuje vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech:

- hudebním,
- výtvarném,
- tanečním,
- literárně-dramatickém.

Cílová kapacita školy je **565 žáků**. Vzdělávání se uskutečňuje v hlavní budově školy a na dalších pravidelných pracovištích podle následujícího přehledu:

Místo výuky	Adresa	Využití
Hlavní pracoviště	nám. Svobody 971/15, 789 85 Mohelnice	Hudební, výtvarný, literárně-dramatický obor
Pracoviště Rohle	ZŠ a MŠ Rohle, Rohle 145, 789 74 Rohle	Hudební obor
Pracoviště Bílá Lhota	ZŠ Bílá Lhota, Bílá Lhota 56, 783 21 Bílá Lhota	Hudební obor
Pracoviště Úsov	ZŠ a MŠ Úsov, Školní 187, 789 73 Úsov	Hudební obor
Pronajatá tělocvična	ZŠ Mlýnská – Masarykova 30, 789 85 Mohelnice	Taneční obor

Městská knihovna Mohelnice	U Brány 1548/4, 789 85 Mohelnice	Sborový zpěv

Škola nabízí přípravné studium a základní studium I. a II. stupně v rozsahu stanoveném tímto ŠVP a podle aktuálních personálních, prostorových a organizačních možností školy.

2.2 Historie a současnost školy

Umělecké vzdělávání má v Mohelnici dlouhou tradici. Státní umělecká instituce zde vznikla v roce 1951 a původně působila pod správou Hudební školy v Zábřehu na Moravě. Postupně rozšířila svou činnost o všechny čtyři umělecké obory a od roku 1976 působí jako samostatná škola.

ZUŠ Mohelnice má v současnosti pevné postavení v systému uměleckého vzdělávání města a regionu. Navazuje na dlouholetou tradici, současně však reaguje na nové potřeby žáků, proměny společnosti a nové možnosti umělecké a pedagogické práce. Důležitou součástí její činnosti je individuální výuka, kolektivní umělecká praxe, mezioborová spolupráce a veřejná prezentace výsledků vzdělávání.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří odborně kvalifikovaní a zkušení učitelé společně s mladšími pedagogy, kteří do práce školy přinášejí nové podněty a přístupy. Vzájemná spolupráce umožňuje sdílení zkušeností, metodickou podporu a průběžné zkvalitňování vzdělávání.

Učitelé ve výuce účelně propojují osvědčené tradiční postupy s moderními metodami a formami práce. Respektují individuální schopnosti, tempo, potřeby a možnosti jednotlivých žáků a vedou je k samostatnosti, tvořivosti, odpovědnosti a spolupráci.

Pedagogové se podle potřeb školy a svého odborného zaměření účastní dalšího vzdělávání, metodických seminářů, odborných setkání a uměleckých aktivit. Získané zkušenosti průběžně využívají ve výuce a při přípravě společných projektů školy.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola spolupracuje se zřizovatelem, městem Mohelnice, místními a regionálními kulturními institucemi, základními a uměleckými školami a dalšími partnery. Podílí se na kulturních a společenských akcích města a vytváří vlastní koncerty, výstavy, vystoupení, představení a mezioborové projekty.

Jednotliví žáci i školní soubory reprezentují školu a město na soutěžích, přehlídkách, festivalech a dalších kulturních akcích. Podle aktuálních možností se škola zapojuje také do výměnných, regionálních nebo mezinárodních projektů.

Škola podporuje otevřenou komunikaci mezi vedením, pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci. Podněty získané z této spolupráce využívá při hodnocení své činnosti a plánování

dalšího rozvoje.

2.5 Materiální, prostorové a technické podmínky

Škola sídlí v renesanční budově v centru města, která byla pro potřeby základní umělecké školy rekonstruována v roce 1988. Poloha školy v blízkosti základních a středních škol, autobusového nádraží a kulturních institucí zajišťuje její dobrou dostupnost. Součástí areálu je také odpočinková zóna určená žákům a jejich doprovodu.

Škola disponuje učebnami pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku jednotlivých uměleckých oborů. Učebny jsou vybaveny potřebnými hudebními nástroji, výtvarnými, tanečními a dramatickými pomůckami a technikou odpovídající možnostem a potřebám školy. Vybavení je podle finančních možností průběžně obnovováno a doplňováno.

V budově školy se nachází koncertní sál s kapacitou přibližně 80 až 100 osob, který slouží zejména pro třídní a školní koncerty, vystoupení, semináře, přednášky a další kulturní a vzdělávací aktivity. Pro významnější akce škola využívá také prostory Městského kulturního střediska v blízkosti školy.

Výuka se uskutečňuje také na pracovištích v Rohli, Bílé Lhotě a Úsově (budovy základních škol). Prostory jednotlivých pracovišť odpovídají charakteru a rozsahu realizované výuky a jsou vybaveny potřebnými učebními pomůckami a nástroji. Jejich vybavení škola podle potřeb a finančních možností průběžně doplňuje a obnovuje.

V Mohelnici škola dále využívá pronajatou tělocvičnu pro výuku tanečního oboru a sál městské knihovny pro pravidelné zkoušky pěveckého sboru. Tyto prostory umožňují bezpečnou realizaci příslušných vzdělávacích činností.

3. Zaměření školy a její vize

Základní umělecká škola Mohelnice rozvíjí umělecké schopnosti a osobnost žáků prostřednictvím soustavného vzdělávání, vlastní tvorby, interpretace a poznávání uměleckých a kulturních hodnot. Vychází z přesvědčení, že každý žák má své individuální předpoklady, potřeby a tempo rozvoje. Škola proto usiluje o vytváření takových podmínek, v nichž může každý žák své možnosti postupně objevovat a rozvíjet.

Zaměření a dlouhodobé směřování školy vyjadřuje motto:

„Rozvíjíme jedinečnost, tvoříme společně.“

3.1 Výchovné a vzdělávací zaměření školy

Škola zejména:

- rozvíjí a kultivuje osobnost žáků prostřednictvím uměleckého vzdělávání,
- respektuje individualitu každého žáka a přihlíží k jeho schopnostem, potřebám, možnostem a pracovnímu tempu,
- podporuje sebedůvěru, samostatnost, tvořivost, vytrvalost, sebekontrolu a schopnost přiměřeného sebehodnocení,
- vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a ve spolupráci se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními hledá vhodné cesty jejich podpory,
- vede žáky k osvojování pracovních návyků, odpovědnosti a respektu k práci vlastní i práci druhých,
- učí žáky porozumět uměleckému dílu, vnímat jeho obsah, formu a hodnotu a formulovat vlastní názor,
- rozvíjí schopnost spolupráce při společných uměleckých činnostech a odpovědnost za výsledné dílo,
- motivuje žáky k celoživotnímu vztahu k umění a kultuře,
- připravuje žáky s odpovídajícími předpoklady k dalšímu studiu na školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích.

3.2 Tradice, současné přístupy a mezioborová spolupráce

Škola navazuje na dlouholetou tradici uměleckého vzdělávání v Mohelnici a zachovává osvědčené formy a metody výuky. Současně vytváří prostor pro současné pedagogické přístupy, zážitkové a projektové vyučování a nové formy individuální i kolektivní umělecké práce.

Důležitou součástí vzdělávání je propojování teoretických poznatků s praktickými dovednostmi, společná tvorba, práce v souborech a mezioborová spolupráce. Moderní technologie škola využívá účelně tam, kde podporují vzdělávací cíle a obohacují tvůrčí nebo interpretační možnosti žáků.

Škola podporuje spolupráci mezi jednotlivými uměleckými obory a vytváří příležitosti pro

společné koncerty, vystoupení, výstavy, divadelní projekty a další formy veřejné prezentace.

3.3 Škola jako součást kulturního života regionu

ZUŠ Mohelnice usiluje o to, aby byla otevřenou, respektovanou a aktivní součástí kulturního života města a okolních obcí. Prostřednictvím veřejných vystoupení, koncertů, výstav, představení a dalších akcí umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce a získávat zkušenosti s veřejným uměleckým vystupováním.

Škola rozvíjí spolupráci se zřizovatelem, městem, obcemi, školami, kulturními institucemi, rodiči a veřejností. Dbá na důstojnou prezentaci výsledků své činnosti a na udržování dobrého jména školy.

3.4 Vize školy

Naší vizí je škola, která:

- poskytuje kvalitní a smysluplné umělecké vzdělávání,
- vytváří bezpečné, podnětné a vstřícné prostředí,
- respektuje různorodost žáků a podporuje jejich individuální pokrok,
- propojuje individuální rozvoj se společnou uměleckou tvorbou,
- má stabilní, odborně připravený a spolupracující pedagogický sbor,
- rozvíjí mezioborové vztahy a společné projekty,
- pečuje o své materiální, prostorové a estetické podmínky,
- aktivně se podílí na kulturním životě regionu,
- průběžně hodnotí svou práci a využívá získané poznatky ke zvyšování kvality vzdělávání.

Škola chce být místem, kde se odborné vedení spojuje s radostí z tvorby, kde je respektována jedinečnost každého žáka a kde společná umělecká práce přirozeně rozvíjí odpovědnost, spolupráci a vztah ke kultuře.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy pedagogů, jimiž škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Učitelé volí konkrétní metody a formy práce s ohledem na charakter uměleckého oboru, věk, individuální předpoklady, potřeby a aktuální možnosti žáka.

4.1 Strategie ke kompetenci k umělecké komunikaci

Učitelé:

- volí vzdělávací postupy a požadavky přiměřené věku, úrovni, schopnostem a fyzickým či psychickým možnostem žáka,
- názorně seznamují žáky s technickými, výrazovými a tvůrčími prostředky příslušného uměleckého oboru a vedou je k jejich vědomému a samostatnému používání,
- propojují teoretické poznatky s praktickou uměleckou činností,

- vedou žáky k porozumění obsahu, struktuře, formě a výrazovým prostředkům uměleckého díla,
- seznamují žáky s hodnotnými uměleckými díly různých období, stylů a žánrů a přihlížejí přitom k jejich věku, zaměření a zájmům,
- podporují vlastní tvorbu, improvizaci, experimentování a hledání osobitého způsobu uměleckého vyjádření,
- vedou žáky k samostatnému studiu, volbě vhodných pracovních postupů a hledání řešení technických, interpretačních nebo tvůrčích problémů,
- vytvářejí prostor pro prezentaci, společnou reflexi a věcné hodnocení uměleckých výkonů a děl,
- učí žáky formulovat a přiměřeně obhájit vlastní umělecký názor a respektovat odlišný názor druhých,
- doporučují žákům vhodnou odbornou a uměleckou literaturu, kulturní akce a další zdroje poznávání umění.

4.2 Strategie ke kompetenci osobnostně sociální

Učitelé:

- respektují jedinečnost každého žáka, přistupují k němu spravedlivě a vytvářejí bezpečné a podnětné prostředí založené na vzájemné důvěře,
- stanovují srozumitelné a přiměřené cíle a vedou žáky k pravidelné, soustavné a samostatné přípravě,
- rozvíjejí u žáků vytrvalost, odpovědnost, sebekázeň, pracovní návyky a schopnost dokončit započatou práci,
- vedou žáky k sebereflexi, přiměřenému sebehodnocení a k využívání chyby jako přirozené součásti učení,
- poskytují žákům srozumitelnou a věcnou zpětnou vazbu a učí je zpětnou vazbu přijímat i poskytovat,
- zapojují žáky do společných uměleckých činností a vedou je k naslouchání, respektu, spolupráci a odpovědnosti za společné dílo,
- podporují schopnost žáků přijmout v kolektivu různé role a přispívat podle svých možností ke společnému výsledku,
- vytvářejí příležitosti k veřejné prezentaci a pomáhají žákům zvládat její přípravu, průběh i následné hodnocení,
- zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků a podle potřeby spolupracují s jejich zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními,
- pravidelně komunikují se zákonnými zástupci nezletilých žáků o průběhu vzdělávání, dosaženém pokroku a možnostech dalšího rozvoje.

4.3 Strategie ke kompetenci kulturní

Učitelé:

- vlastním příkladem vedou žáky k pozitivnímu vztahu k umění, kultuře a kulturnímu

dědictví,

- seznamují žáky s významnými díly, osobnostmi, tradicemi i současnými podobami umění,
- vedou žáky k vnímání uměleckých děl v historických, společenských a kulturních souvislostech,
- podporují aktivní a poučenou návštěvu koncertů, výstav, divadelních a tanečních představení a dalších kulturních akcí,
- podněcují žáky k diskusi o umění a kultuře, k vytváření vlastního úsudku a k respektování různých uměleckých názorů,
- připravují příležitosti k veřejné prezentaci výsledků vzdělávání a k aktivnímu zapojení žáků do kulturního života školy, města a regionu,
- vedou žáky k odpovědnému přístupu k uměleckému dílu, k výsledkům práce druhých a k hodnotám vytvořeným předchozími generacemi,
- podporují mezioborovou spolupráci a umožňují žákům poznávat vzájemné vztahy mezi jednotlivými druhy umění,
- informují žáky o možnostech dalšího uměleckého vzdělávání a podporují jejich dlouhodobý zájem o aktivní nebo poučené amatérské umělecké působení.

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Hudební obor

Hudební obor rozvíjí hudební nadání, schopnosti a dovednosti žáků prostřednictvím praktické interpretace, vlastní tvorby, společného muzicírování a poučeného vnímání hudby. Vzdělávání směřuje k tomu, aby se žák podle svých individuálních předpokladů dokázal uplatnit jako samostatný interpret, spoluhráč, zpěvák, tvůrce i poučený posluchač.

Škola podporuje sólovou i kolektivní hudební praxi, propojování teoretických poznatků s praktickými dovednostmi, mezioborovou spolupráci a veřejnou prezentaci výsledků vzdělávání. Žáky s odpovídajícími předpoklady připravuje také k dalšímu odbornému studiu.

5.1.1 Organizace vzdělávání v hudebním oboru

Vzdělávací obsah hudebního oboru je realizován ve vzájemně propojených oblastech **Hudební interpretace a tvorba a Recepce a reflexe hudby**. Na úrovni školy je uspořádán do jednotlivých studijních zaměření a vyučovacích předmětů.

Škola nabízí studijní zaměření Hra na klavír, Hra na elektronické klávesové nástroje, Hra na housle, Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na saxofon, Hra na lesní roh, Hra na trubku, Hra na kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Hra na baskytaru, Hra na bicí nástroje, Hra na akordeon, Sólový zpěv a Sborový zpěv.

Výuka se uskutečňuje individuální, skupinovou nebo kolektivní formou podle charakteru předmětu, příslušného studijního zaměření a pravidel stanovených RVP ZUV. V přípravném

studiu může být hra na nástroj vyučována individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků. V základním studiu je skupinová výuka hry na nástroj možná pouze u nástrojů a v počtech, které připouští RVP ZUV a které jsou uvedeny u příslušného studijního zaměření.

Předmět **Hudební nauka** je součástí přípravného studia a v základním studiu I. stupně se vyučuje od 1. do 5. ročníku. Navazující vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby je v 6. a 7. ročníku dále rozvíjen v hlavním předmětu, v Hudební dílně a v dalších předmětech kolektivní hudební praxe tak, aby žák nejpozději na konci I. stupně dosáhl všech stanovených výstupů.

Od 4. ročníku I. stupně plní žák instrumentálního studijního zaměření povinnou kolektivní výuku prostřednictvím jednoho z těchto povinně volitelných předmětů:

- **Čtyřruční a komorní hra**, popřípadě **Komorní nebo souborová hra** – 1 vyučovací hodina týdně,
- **Hudební dílna** – 1 vyučovací hodina týdně,
- **Sborový zpěv – pěvecký sbor Arietta** – 2 vyučovací hodiny týdně.

Volba předmětu se uskutečňuje po dohodě s učitelem hlavního předmětu s přihlédnutím k předpokladům a zájmům žáka, jeho vzdělávacím potřebám, kapacitě předmětů a organizačním možnostem školy. Zvolený předmět se pro žáka stává povinným a je hodnocen na vysvědčení.

Zvolí-li si instrumentalista Sborový zpěv, naplňuje výstupy vztahující se přímo k instrumentální souhře v rámci hlavního předmětu, při souhře s jiným žákem nebo učitelem, při doprovodu nebo v krátkodobých komorních a souborových projektech školy. Jejich realizace se zaznamenává v pedagogické dokumentaci hlavního předmětu.

Žáci různých ročníků a podle povahy hudebního uskupení také žáci I. a II. stupně mohou být v předmětech kolektivní hudební praxe vyučováni společně.

Každý žák instrumentálního studijního zaměření může podle svých předpokladů navštěvovat Čtyřruční a komorní hru, Komorní hru nebo Souborovou hru také jako nepovinný předmět, a to i před 4. ročníkem I. stupně nebo vedle jiného zvoleného předmětu kolektivní hudební praxe. O zařazení rozhoduje učitel hlavního předmětu po dohodě se žákem a jeho zákonným zástupcem, s přihlédnutím k vhodnosti souborového obsazení, kapacitě a organizačním možnostem školy. Po přihlášení se docházka do nepovinného předmětu stává pro žáka v příslušném školním roce závaznou.

Ředitelka školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů výjimečně uvolnit žáka zcela nebo zčásti z pravidelné docházky do povinného předmětu Hudební nauka nebo Hudební dílna, a to na školní rok nebo jeho část. Současně stanoví náhradní způsob výuky, její obsah a způsob, rozsah a termíny ověření výsledků vzdělávání. V Hudební nauce probíhá náhradní výuka zejména formou řízeného samostudia podle zadaných materiálů a konzultací; dosažení stanovených výstupů se ověřuje jednou za pololetí testem a podle povahy učiva také praktickým nebo ústním úkolem. V Hudební dílně žák zpracovává a v

určeném termínu odevzdá nebo představí náhradní praktický či tvůrčí úkol odpovídající vzdělávacímu obsahu a výstupům příslušného ročníku. Konkrétní podmínky stanoví ředitelka školy v rozhodnutí o uvolnění žáka. Na tento způsob vzdělávání není právní nárok.

5.1.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Předchůdcem dnešního klavíru byl zejména clavichord a cembalo. První klavír byl sestrojen italským nástrojárem B. Cristofori v roce 1708. Od té doby se stále zdokonaluje a uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný ke všem ostatním hudebním nástrojům a zpěvu. Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů. Žák má možnost seznámit se s různými druhy a žánry hudby, přičemž postupně vnímá všechny složky hudby – melodii, harmonii, rytmus, tempo, dynamiku a barvu.

5.1.2.1 Charakteristika studijního zaměření

Studijní zaměření Hra na klavír rozvíjí technické, výrazové a interpretační dovednosti žáka a jeho schopnost porozumět hudebnímu dílu a samostatně je nastudovat. Žák se postupně seznamuje s hudbou různých stylových období a žánrů, rozvíjí sluchovou představivost, hudební paměť, smysl pro rytmus, melodii, harmonii, formu a kulturu tónu.

Základem studia je individuální výuka hry na klavír. Součástí vzdělávání je také Hudební nauka a od 4. ročníku povinně volitelná kolektivní hudební praxe. Instrumentální souhra může být rozvíjena čtyřruční hrou, hrou na dva klavíry, doprovodem, komorní hrou nebo dalšími společnými projekty.

5.1.2.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na klavír	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na klavír v přípravném studiu probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

Na konci přípravného studia žák podle svých individuálních možností:

- správně sedí u nástroje a přirozeně pokládá ruce na klaviaturu,
- orientuje se v základním uspořádání klaviatury,
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň podle sluchu či notového zápisu,
- rozliší melodii stoupající a klesající,
- orientuje se v základních rytmických hodnotách,
- rozliší a zahraje legato a staccato,
- zahraje jednoduchou skladbu čtyřručně s učitelem.

5.1.2.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Čtyřruční a komorní hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv - Arietta*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2

Žák navštěvuje jeden z uvedených povinně volitelných předmětů.

Pro žáky, kteří neabsolvovali základní studium I. stupně v tomto studijním zaměření, může škola organizovat jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně. Jeho vzdělávací obsah, předmětovou skladbu a organizaci stanoví škola podle aktuální úrovně, potřeb a možností žáka.

5.1.2.4 Učební osnovy předmětu Hra na klavír

Výuka základního studia probíhá individuálně. Učitel přizpůsobuje volbu repertoáru a dílčí nároky individuálním předpokladům a možnostem žáka při zachování směřování ke stanoveným výstupům.

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- dodržuje základní pianistické návyky, zejména správné sezení, přirozené postavení rukou a uvolněné držení těla,
- zahraje jednoduché skladby v pětiprstové poloze a podle možností také v jejím rozšíření,
- rozliší a použije základní způsoby artikulace – legato, staccato a non legato,
- zahraje jednoduchý rytmický a melodický zápis,
- zahraje jednoduchou skladbu nebo píseň z paměti.

2. ročník – žák:

- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu v houslovém a podle svých možností také v basovém klíči,
- použije základní dynamická a výrazová označení,
- zahraje vybrané durové stupnice a akordy,
- propojuje hru obou rukou,
- předvede vybranou skladbu z paměti.

3. ročník – žák:

- orientuje se na klaviatuře a pojmenuje základní polohy tónů,
- čte notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu odpovídajícím jeho úrovni,
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem základních harmonických funkcí,
- používá současný pedál,
- rozliší základní charakter, tempo a náladu skladby.

4. ročník – žák:

- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a akordy,
- využívá základní druhy klavírního úhozu,
- orientuje se v intervalové, dynamické a tempové výstavbě studované skladby,
- uplatňuje základní zásady samostatné domácí přípravy,
- zapojuje se do zvoleného předmětu kolektivní hudební praxe.

5. ročník – žák:

- používá více druhů úhozové techniky,
- upevňuje správné pianistické návyky a kulturu tónu,
- využívá sluchovou představivost při práci s notovým zápisem i při hře z paměti,
- používá synkopický pedál,
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů přiměřené obtížnosti.

6. ročník – žák:

- přizpůsobuje hru zvukovým a akustickým možnostem nástroje a prostoru,
- zahraje z listu skladbu jednoduché struktury,
- rozliší základní interpretační znaky různých stylových období a žánrů,
- samostatně řeší přiměřené technické a výrazové úkoly,
- spolupracuje při čtyřruční hře, doprovodu nebo jiné instrumentální souhře.

7. ročník – žák:

- propojuje získané technické a výrazové dovednosti při interpretaci skladeb,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu,
- využívá sluchovou sebekontrolu a kultivovanou práci s tónem,
- používá současný a synkopický pedál podle charakteru skladby,
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů,
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry, případně prokáže tento výstup v rámci hlavního předmětu nebo školního projektu,
- zhodnotí vlastní výkon a navrhne možnosti dalšího zlepšení.

Základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- využívá dříve získané technické a výrazové dovednosti,
- samostatně řeší prstokladové a interpretační otázky,
- respektuje charakter a styl studovaných skladeb,
- využívá sluchovou kontrolu a samostatně pracuje při domácí přípravě.

2. ročník – žák:

- používá hudební analýzu při přípravě interpretace,
- zahraje s učitelem nebo spolužákem čtyřruční skladbu nebo přiměřeně obtížný part z listu,
- formuluje vlastní názor na svou interpretaci a na výkony ostatních,
- samostatně řeší technické a výrazové prostředky studované skladby.

3. ročník – žák:

- orientuje se ve formě a stavbě studovaných skladeb,
- prezentuje a přiměřeně obhájí vlastní interpretační názor,
- kultivuje práci s tónem a sluchovou sebekontrolu,
- profiluje se podle svých zájmů a interpretačních preferencí.

4. ročník – žák:

- využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti k samostatnému uměleckému vyjádření,
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti a vytvoří si vlastní interpretační představu,
- používá pedálovou techniku odpovídající charakteru skladby,
- orientuje se ve stylových obdobích a žánrech a uplatňuje jejich znaky při interpretaci,
- spolupracuje při čtyřruční hře, doprovodu, komorní nebo souborové hře,
- objektivně zhodnotí vlastní výkon i výsledek společné práce.

5.1.2.5 Učební osnovy předmětu Čtyřruční a komorní hra

V předmětu Čtyřruční a komorní hra se žák učí spolupracovat ve dvoučlenném nebo vícečlenném hudebním uskupení. Výuka může probíhat formou čtyřruční, šestiruční či osmiruční hry, hry na dva klavíry, klavírního doprovodu nebo komorní souhry s jiným nástrojem či zpěvem. Rozvíjí zejména metro-rytmické cítění, koncentraci, sluchovou kontrolu, odpovědnost a schopnost společného interpretačního rozhodování.

7. ročník I. stupně - žák:

- samostatně připraví a spolehlivě zahraje svůj part,
- reaguje na spoluhráče, společné nástupy, tempo, dynamiku a výraz,
- rozliší sólovou, doprovodnou a další funkci svého partu,
- přizpůsobí vlastní hru výslednému zvuku souboru,
- reaguje na gesto vedoucího hráče nebo učitele,
- zhodnotí svůj výkon a přiměřeně reaguje na zpětnou vazbu.

4. ročník II. stupně - žák:

- samostatně nastuduje svůj part a navrhne vhodný způsob řešení technických a interpretačních problémů,
- aktivně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a stylového pojetí skladby,
- reaguje na nenadálé situace při zkoušce nebo veřejném provedení,
- formuluje a obhájí vlastní interpretační názor a respektuje názor ostatních,
- objektivně zhodnotí vlastní výkon, výkon spoluhráčů a výsledek společné práce.

Učební osnovy předmětů Hudební nauka, Hudební dílna a Sborový zpěv jsou uvedeny ve společné části učebních osnov hudebního oboru.

5.1.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Moderní digitální technologie jsou neodmyslitelnou součástí dnešního světa. Jejich integrace do všech sfér našeho každodenního života je zřejmá. Umění nevyjímaje. Po prvních rozporuplných začátcích dnes si vzdělávací proces na ZUŠ bez akceptace elektronických digitálních nástrojů a vybavení nedokážeme představit. Zejména zde musíme vyzdvihnout nepřeberné možnosti, které nám tyto nástroje poskytují. Žáci se s těmito možnostmi a zejména s jejich využitím postupně při výuce seznamují a sami ve své praxi využití ověřují. Přesto, že nám možnosti a funkce těchto nástrojů a přístrojů práci ulehčují (např. funkce automatického doprovodu, harmonizace, aj.), v případě výuky hry na keyboard klademe důraz na umělecký (výrazový) aspekt a kvalitní technickou úroveň hry samotné (úhozová technika, ergonomie, apod.).

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů. Žák má možnost seznámit se s různými druhy a žánry hudby, přičemž postupně vnímá všechny složky hudby – melodii, harmonii, rytmus, tempo, dynamiku a barvu.

5.1.3.1 Charakteristika studijního zaměření

Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje rozvíjí klávesovou techniku, hudební představivost, stylovou orientaci a schopnost tvořivě využívat zvukové a doprovodné možnosti nástroje. Důraz je kladen na kultivovaný hráčský projev, práci s tónem, rytmem, harmonií a funkcemi elektronického nástroje.

Výuka probíhá individuálně nebo v případech stanovených tímto ŠVP skupinově. Součástí vzdělávání je Hudební nauka a od 4. ročníku povinně volitelná kolektivní hudební praxe.

5.1.3.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na elektronické klávesové nástroje v přípravném studiu probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

Na konci přípravného studia žák podle svých individuálních možností:

- správně sedí u nástroje a přirozeně pokládá ruce na klaviaturu,
- orientuje se v základním uspořádání klaviatury,
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu nebo notového zápisu,
- rozliší základní rytmické hodnoty, legato a staccato,
- hraje každou rukou zvlášť a podle možností také oběma rukama,
- využije základní zvukovou nebo rytmickou funkci nástroje.

5.1.3.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Souborová hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv - Arietta*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2

Žák navštěvuje jeden z uvedených povinně volitelných předmětů.

V 1. ročníku základního studia může výuka hlavního předmětu probíhat individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků. V dalších ročnících se organizuje podle pravidel RVP ZUV a podmínek školy.

5.1.3.4 Učební osnovy předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- dodržuje základní návyky správného sezení a postavení rukou,
- zahraje jednoduchou skladbu v pětiprstové poloze,
- rozliší legato, staccato a non legato,
- orientuje se v jednoduchém rytmičtém a notovém zápisu,
- zahraje základní durové a mollové akordy od vybraných tónů,
- využije základní zvukové a rytmičké funkce nástroje.

2. ročník – žák:

- orientuje se v notovém zápisu v houslovém klíči,
- používá základní dynamická a výrazová označení,
- zahraje vybrané durové stupnice a akordy,
- propojuje hru obou rukou a využívá jednoduchý akordický doprovod,
- zahraje vybranou skladbu z paměti.

3. ročník – žák:

- orientuje se na klaviatuře a v notovém zápisu odpovídajícím jeho úrovni,
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem základních harmonických funkcí,
- samostatně nastaví základní funkce nástroje, zejména zvuk, styl a tempo,
- koordinuje melodickou hru s akordickým nebo automatickým doprovodem,
- rozliší charakter a žánr hrané skladby.

4. ročník – žák:

- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a akordy,
- využívá základní druhy klávesového úhozu a přiměřenou dynamiku,
- rozpozná intervalovou, dynamickou a tempovou výstavbu skladby,
- používá funkci transpozice a další základní funkce nástroje,
- zapojuje se do zvoleného předmětu kolektivní hudební praxe.

5. ročník – žák:

- dodržuje správné hráčské návyky a kultivovaný zvukový projev,
- využívá pedál podle charakteru nástroje a skladby,
- pracuje s úvodem, hlavními částmi a zakončením doprovodného stylu,
- volí vhodný zvuk a doprovod s ohledem na styl skladby,
- zhodnotí vlastní výkon.

6. ročník – žák:

- používá klávesovou techniku, dynamiku a výraz přiměřeně studované skladbě,
- orientuje se v houslovém a podle potřeby také v basovém klíči,
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu,
- rozliší základní interpretační znaky různých stylových období a žánrů,
- samostatně volí a nastavuje funkce nástroje vhodné pro provedení skladby.

7. ročník – žák:

- propojuje získané technické a výrazové dovednosti,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu,
- ovládá základní funkce elektronického klávesového nástroje a účelně je používá,
- využívá akordy včetně septakordů a hraje podle akordických značek,
- použije nástroj jako sólový i doprovodný,
- zapojí se do společné instrumentální hry nebo tento výstup prokáže v hlavním předmětu či školním projektu,
- zhodnotí svůj výkon a navrhne možnosti dalšího rozvoje.

Základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- využívá získané technické a výrazové dovednosti,
- samostatně řeší prstoklad a způsob nastudování skladby,
- volí vhodné zvuky a funkce nástroje s ohledem na styl a žánr,
- využívá sluchovou sebekontrolu.

2. ročník – žák:

- používá rozšířené a alterované akordy podle svých schopností,
- uplatní hudební analýzu při přípravě interpretace,
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu nebo part z listu,
- zhodnotí vlastní interpretaci i výkon ostatních.

3. ročník – žák:

- samostatně ovládá a účelně kombinuje dostupné funkce nástroje,
- kultivuje práci s tónem, dynamikou a frázováním,
- prezentuje a obhájí vlastní interpretační názor,
- profiluje se podle svého žánrového zaměření.

4. ročník – žák:

- využívá všechny získané znalosti a dovednosti k samostatnému uměleckému vyjádření,

- samostatně vyhledá a nastuduje skladbu podle svého zaměření,
- improvizuje na základě akordických značek nebo harmonického plánu,
- volí vhodný způsob stylizace, zvuk, doprovod a výrazové prostředky,
- zapojuje se do společné instrumentální hry a odpovědně spolupracuje na výsledném provedení.

5.1.3.5 Učební osnovy předmětu Souborová hra

V předmětu Souborová hra žák uplatňuje elektronický klávesový nástroj v duu nebo vícečlenném uskupení. Rozvíjí schopnost připravit vlastní part, reagovat na spoluhráče, využívat zvukové a doprovodné možnosti nástroje ve prospěch celku a spolupracovat na společné interpretaci.

7. ročník I. stupně - žák:

- samostatně připraví a zahraje svůj part,
- udrží společné tempo a reaguje na dynamiku, výraz a nástupy,
- volí zvuk a doprovod odpovídající charakteru skladby a obsazení souboru,
- přizpůsobuje vlastní hru společnému zvuku,
- zhodnotí vlastní výkon i výsledek souboru.

4. ročník II. stupně - žák:

- samostatně řeší technické, zvukové a interpretační nároky svého partu,
- aktivně se podílí na společném stylovém a výrazovém pojetí skladby,
- využívá funkce elektronického nástroje účelně a s ohledem na ostatní hráče,
- reaguje na nenadálé situace při zkoušce a vystoupení,
- formuluje a obhájí vlastní názor a respektuje společné interpretační rozhodnutí.

Učební osnovy předmětů Hudební nauka, Hudební dílna a Sborový zpěv jsou uvedeny ve společné části učebních osnov hudebního oboru.

5.1.4 Studijní zaměření Hra na housle

Housle patří k nástrojům, které mají nejširší možnosti využití. Mají za sebou dlouhý historický vývoj, který se definitivně dovršil v 17. století. Z této doby jsou zachované nástroje nejvýznamnějších houslařů, v jejichž tvorbě dosáhla konstrukce a kvalita nástrojů svého vrcholu a dokonalosti. Ve stejné době docházelo k osamostatnění instrumentální hudby (v dřívějších dobách nástroje většinou podporovaly a zdvojovaly pěvecké hlasy) a housle získaly i charakter sólového nástroje. Tento proces probíhal v souvislosti se stylovou proměnou na přelomu 16. a 17. století a docházelo při něm k oboustrannému ovlivňování. Jednak skladby barokních skladatelů přinášely vyšší nároky na techniku houslové hry, a tím vedly ke zvýšení její úrovně, a na druhé straně existence dokonalých a vývojově stabilizovaných nástrojů podněcovala vznik nových skladeb a instrumentálních forem, v nichž housle (a další smyčcové nástroje) měly prvořadou úlohu.

Do předmětu výuky by mělo být zahrnuto celé toto období, tj. od 17. století do současnosti, kdy lze mluvit o houslové hře a houslové technice ve vlastním slova smyslu. Během studia by se měl žák seznámit (alespoň ve zkratce) s vývojem houslové hry a hudebních slohů.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky houslové techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.4.1 Charakteristika studijního zaměření

Studijní zaměření Hra na housle rozvíjí technické, intonační, výrazové a interpretační dovednosti žáka. Žák si postupně osvojuje správné držení nástroje a smyčce, koordinaci obou rukou, kulturu tónu, sluchovou sebekontrolu a orientaci v notovém zápisu. Seznamuje se s houslovou literaturou různých stylových období a žánrů a učí se samostatně připravovat sólový i souborový part.

Výuka základního studia probíhá individuálně. Součástí vzdělávání je Hudební nauka a od 4. ročníku povinně volitelná kolektivní hudební praxe.

5.1.4.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na housle	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na housle v přípravném studiu probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

Na konci přípravného studia žák podle svých individuálních možností:

- zaujme přirozený postoj a správně drží housle a smyčec,
- pojmenuje základní části nástroje a dodržuje zásady péče o něj,
- zahraje pizzicato a smyčcem na prázdných strunách,
- používá základní prstoklad v jednoduchém rozsahu,
- zahraje jednoduchý rytmický nebo melodický útvar,
- vnímá doprovod učitele a reaguje na společné tempo.

5.1.4.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní nebo souborová hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv - Arietta*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2

Žák navštěvuje jeden z uvedených povinně volitelných předmětů.

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hry na housle individuálně.

5.1.4.4 Učební osnovy předmětu Hra na housle

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- správně drží nástroj a smyčec a uplatňuje přirozený postoj,
- koordinuje základní pohyby pravé a levé ruky,
- rozliší durový a mollový prstoklad,
- zahraje jednoduchou stupnici, akord, píseň nebo přednesovou skladbu,
- používá základní části smyčce a vytváří přiměřeně kvalitní tón,
- zahraje jednoduchý úsek z paměti.

2. ročník – žák:

- samostatně připraví nástroj ke hře a kontroluje správné držení,
- používá základní smyky detaché, martelé a legato,
- hraje v základních prstokladech v první poloze,
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a akordy,
- orientuje se v jednoduchém notovém a rytmickém zápisu,
- používá základní dynamické odstíny.

3. ročník – žák:

- využívá základní technické návyky a koordinaci obou rukou,
- vytváří znělý tón a používá smyčec v celém rozsahu i jeho částech,
- zahraje jednoduché stupnice a akordy,
- orientuje se v tónině, taktu, tempu a základním výrazovým označením,
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti,
- uplatní se podle svých možností v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník – žák:

- používá náročnější kombinace smyků a rytmických útvarů,
- pracuje s dynamikou, tempem a kvalitou tónu,
- provede jednoduchou výměnu do třetí polohy,
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a akordy,
- samostatně se orientuje v notovém zápisu studované skladby,
- zahraje jednoduchou skladbu z listu,
- zapojuje se do zvoleného předmětu kolektivní hudební praxe.

5. ročník – žák:

- používá náročnější smykové kombinace a pracuje s výrazovou stránkou skladby,
- uplatňuje vibrato podle svých možností,
- hraje s větší jistotou ve třetí poloze a při výměnách poloh,
- zahraje vybrané dvouoktávové stupnice a akordy,
- interpretuje skladby různých stylových období,

- zhodnotí vlastní výkon.

6. ročník – žák:

- používá vyspělejší techniku obou rukou a odstupňovanou dynamiku,
- uplatňuje vibrato, různé druhy smyků a kultivovaný tón,
- hraje s jistotou ve třetí poloze a při jednoduchých výměnách poloh,
- využívá sluchovou představivost a intonační sebekontrolu,
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu,
- samostatně připravuje svůj part pro společnou hru.

7. ročník – žák:

- využívá barevné a dynamické odstínění tónu, vibrato a náročnější druhy smyků,
- důsledně uplatňuje sluchovou a intonační sebekontrolu,
- používá melodické ozdoby a přiměřeně vyspělou polohovou techniku,
- samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu,
- uplatní se při hře v komorním, souborovém nebo orchestrálním uskupení, případně prokáže tento výstup v hlavním předmětu nebo školním projektu.

Základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- využívá volnější pohyb levé ruky po hmatníku a širší spektrum smyků,
- zdokonaluje hru v polohách a plynulost jejich výměn,
- samostatně pracuje s intonací, barvou a kvalitou tónu,
- orientuje se v notovém zápisu a navrhuje prstokladové a smykové varianty.

2. ročník – žák:

- vědomě používá vibrato, dynamiku a frázování jako výrazové prostředky,
- rozpozná fráze a větší celky studované skladby,
- vytvoří a obhájí vlastní názor na interpretaci,
- samostatně vyhledává a studuje skladby podle svého zaměření.

3. ročník – žák:

- využívá volný pohyb levé ruky a vyspělejší smyčcovou techniku,
- pracuje s dvojhmaty a akordy podle svých možností,
- samostatně volí prstokladové, smykové a výrazové řešení,
- kultivuje barvu, kvalitu tónu a stylové provedení.

4. ročník – žák:

- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti k samostatnému uměleckému vyjádření,
- samostatně pracuje s intonací, barvou a kvalitou tónu,
- interpretuje rozsáhlejší skladbu v odpovídajícím stylovém provedení,
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu,

- zapojuje se do souborů různého obsazení a odpovědně spolupracuje na společném zvuku, výrazu a interpretaci.

5.1.4.5 Učební osnovy předmětu Komorní nebo souborová hra

V předmětu Komorní nebo souborová hra žák uplatňuje dovednosti získané v individuální výuce, učí se připravit a udržet vlastní part, reagovat na spoluhráče a podílet se na společném zvuku a interpretačním pojetí skladby.

7. ročník I. stupně - žák:

- samostatně připraví a spolehlivě zahraje svůj part,
- vnímá hru spoluhráčů a přizpůsobuje jim intonaci, rytmus, dynamiku, tempo a frázování,
- reaguje na gesta vedoucího hráče, učitele nebo dirigenta,
- respektuje společně dohodnuté prstoklady, smyky a interpretační řešení,
- odpovědně se podílí na společném výsledku a zhodnotí vlastní výkon.

4. ročník II. stupně - žák:

- samostatně řeší technické, prstokladové, smykové a výrazové nároky svého partu,
- aktivně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a stylové koncepce,
- orientuje se v partituře přiměřené náročnosti,
- formuluje vlastní interpretační návrhy a respektuje společné rozhodnutí souboru,
- využívá své zkušenosti ve prospěch mladších nebo méně zkušených spoluhráčů,
- objektivně zhodnotí vlastní výkon, výkon spoluhráčů a celek.

Učební osnovy předmětů Hudební nauka, Hudební dílna a Sborový zpěv jsou uvedeny ve společné části učebních osnov hudebního oboru.

5.1.5 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

5.1.5.1 Charakteristika studijního zaměření

Zobcová flétna je dechový nástroj patřící do kategorie dřevěných dechových nástrojů. Bývá vyrobena ze dřeva nebo plastu, kvalitnější nástroje zpravidla z tvrdých dřev domácích i exotických (javor, hruška, palisandr, eben).

Pro předškolní děti představuje, zvláště jako součást Orffovského systému, jednu z prvních možností seznámení s instrumentální hudbou. Děti školního věku se mohou přes různé hry, lidové písně a renesanční tance propracovat ke složitějším kompozicím barokní, ale i moderní populární hudby.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na zobcovou flétnu, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.5.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na zobcovou flétnu	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na zobcovou flétnu v přípravném studiu probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

Na konci přípravného studia žák podle svých individuálních možností:

- sestaví a rozloží zobcovou flétnu,
- předvede způsob údržby nástroje,
- předvede držení nástroje
- zahraje v rozsahu c1 – d2
- vytvoří rovný tón a nasadí jej odpovídající slabikou,
- zahraje jednoduchou píseň v rozsahu několika tónů,
- orientuje se v celých, půlových a čtvrtových hodnotách,
- zahraje jednoduchou píseň

5.1.5.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní nebo souborová hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv - Arietta*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2

Žák navštěvuje jeden z uvedených povinně volitelných předmětů.

V 1. ročníku základního studia může výuka hlavního předmětu probíhat individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků. V dalších ročnících se organizuje podle pravidel RVP ZUV a podmínek školy.

5.1.5.4 Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- sestaví a rozloží nástroj a popíše jeho části,
- zahraje rovným, zvukným tónem,
- předvede nasazení tónu na slabiky tý dý,
- aplikuje správný postoj, držení nástroje, polohu prstů,
- předvede využití nádechu bráničním dýcháním,
- zahraje tenuto a legato,
- zahraje jednoduchý dvojhlas s učitelem.

2. ročník – žák:

- rozliší více druhů artikulace,
- dodržuje správný rytmus, hodnoty not,
- předvede vybrané durové a mollové stupnice a jejich tónický kvintakord,
- hraje jednoduchou melodickou ozdobu,
- respektuje předepsané nádechy při hře z listu, duet a jednoduchých skladeb s doprovodem.

3. ročník – žák:

- dodržuje správný rytmus, hodnoty not
- předvede hru základních dynamických odstínů
- prokáže dovednost hry lehkých písní z listu
- předvede hru základních melodických ozdob
- zahraje s doprovodem

4. ročník – žák:

- zdokonalil ozev a legato hlavně v přechodovém rejstříku,
- zahraje na altovou flétnu,
- zahraje v celém rejstříku v rozsahu c1-d3,

- využije všech znamének v přednesových skladbách,
- předvede hru šestnáctinových not,
- užije zesílení a zeslabení v přednesových skladbách
- zahraje vybrané stupnice dur a moll
- zhodnotí svůj výkon
- zapojuje se do souhry s jinými hudebními nástroji

5. ročník – žák:

- zahraje rozsah dvou oktáv jak na zobcovou flétnu, tak na altovou flétnu
- prokáže vyrovnanost celého rejstříku,
- předvede hru staccato s prstovou technikou,
- zahraje lehčí melodické ozdoby,
- podílí se na výběru skladby a podle svých možností ji samostatně nastuduje,
- zapojuje se do souhry s dalšími nástroji,
- zdůvodní hodnocení vlastního výkonu i výkonu spolužáků.

6. ročník – žák:

- zahraje z listu lehčí skladbu
- užije hru rytmických obměn v celém rozsahu
- předvede schopnost užití jednoduchého frázování
- zapojí ve výslovnosti slabiky t-r
- reaguje na intonaci nástroje
- předvede v probírané skladbě hudební frázi a technickou zručnost hry, dynamiku a agogiku

7. ročník – žák:

- použije brániční vibrato
- zahraje vyrovnaně celý rejstřík jak legato, tak staccato
- předvede v přednesových skladbách využití všech svých výrazových schopností, nastuduje skladbu technicky, dynamicky, s agogikou i s výrazem
- naladí si nástroj
- zhodnotí svojí intonační hru
- zhodnotí svůj výkon, navrhne řešení jeho vylepšení
- předvede veřejné absolventské vystoupení

Základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- hraje složitější melodické ozdoby,
- navrhne způsob nácvičku a poté předvedení nové skladby,
- předvede hru v různých dynamických odstínech,
- určí samostatně vhodné nádechy v hrané skladbě.

2. ročník – žák:

- zahraje durovou a mollovou stupnici,
- využije celého rozsahu nástroje i při hře v rychlejších tempech,
- zahraje pohotově vybrané skladby z listu,
- označí ve skladbě vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází,
- se spolupodílí na výběru notového materiálu,
- hraje samostatně s barvou a kvalitou tónu náročnější renesanční či barokní sonátu nebo koncert.

3. ročník – žák:

- uplatní ve hře vyrovnaný rejstřík celého nástroje
- reaguje na intonační problémy ve skladbě
- improvizuje v elementární formě
- hraje na tenorovou případně basovou flétnu

4. ročník – žák:

- předvede použití dalších nástrojů (basová, tenorová flétna)
- rozebere skladbu a navrhne, jak jí zahrát včetně agogiky dynamiky a technické dokonalosti
- zhodnotí objektivně svůj výkon
- hraje z listu
- předvede moderní techniky hry, například frulato
- předvede absolventské vystoupení

Učební osnovy předmětů Komorní nebo souborová hra, Hudební nauka, Hudební dílna a Sborový zpěv jsou uvedeny ve společné části učebních osnov hudebního oboru.

5.1.6 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna je dechový dřevěný nástroj (ačkoli se dnes příčné flétny vyrábějí téměř výhradně z kovu, její stavba a zvukové vlastnosti ji stále řadí k dřevěným dechovým nástrojům). Je tradičně zastoupena ve všech symfonických, dechových i komorních orchestrech, velké využití má i v komorní hudbě, v menší míře se používá i v jazzu.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na příčnou flétnu, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.6.1 Charakteristika studijního zaměření

Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu rozvíjí dechovou techniku, kvalitu tónu, artikulaci, intonaci, prstovou techniku a schopnost stylově odpovídající interpretace. Žák se postupně seznamuje se sólovým, komorním i souborovým repertoárem různých období a žánrů.

Výuka základního studia probíhá individuálně. Součástí vzdělávání je Hudební nauka a od 4. ročníku povinně volitelná kolektivní hudební praxe.

5.1.6.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na příčnou flétnu	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka v přípravném studiu probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

Na konci přípravného studia žák podle svých individuálních možností:

- pojmenuje, sestaví a rozloží nástroj,
- předvede základní údržbu příčné flétny,
- správně drží nástroj a používá základní dechové návyky,
- vytvoří tón a zahraje dlouhé tóny v jednoduchém rozsahu,
- zahraje celé, půlové a čtvrté hodnoty,
- interpretuje jednoduchou píseň nebo melodii.

5.1.6.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní nebo souborová hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv - Arietta*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2

Žák navštěvuje jeden z uvedených povinně volitelných předmětů.

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.6.4 Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- sestaví a rozloží nástroj a pečuje o něj,
- dodržuje správný postoj, držení nástroje a polohu prstů,
- používá základní dechovou techniku,
- zahraje tenuto a legato,
- interpretuje jednoduché skladby v dosaženém rozsahu.

2. ročník – žák:

- zdokonaluje kvalitu tónu a dechovou techniku,
- používá tenuto, legato a staccato,
- rozšiřuje tónový rozsah,
- zahraje jednoduché lidové písně, dueta a přednesové skladby,
- používá základní dynamické odstíny.

3. ročník – žák:

- hraje dlouhé tóny v dosaženém rozsahu,
- zahraje tečkovaný rytmus a synkopu,
- používá základní dynamiku,
- zahraje jednoduchou skladbu z listu,
- uplatní se v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník – žák:

- zdokonaluje kvalitu tónu, artikulaci a legato,
- zahraje šestnáctinové hodnoty a tečkovaný rytmus,
- používá crescendo a decrescendo,
- zahraje vybrané stupnice a akordy,
- zhodnotí vlastní výkon,
- zapojuje se do zvoleného předmětu kolektivní hudební praxe.

5. ročník – žák:

- rozšiřuje a vyrovnává tónový rozsah,
- propojuje staccato s prstovou technikou,
- používá lehčí melodické ozdoby,
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a akordy,
- interpretuje skladby různých stylových období,
- zdůvodní hodnocení svého výkonu.

6. ročník – žák:

- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu,
- používá rytmické obměny, dynamiku a frázování,

- orientuje se v základních znacích klasické a jazzové interpretace,
- rozšiřuje rejstřík a technickou pohotovost,
- samostatně připravuje svůj part.

7. ročník – žák:

- hraje vyrovnaně v dosaženém rozsahu v legatu i staccatu,
- používá vedlejší hmaty, vibrato a další výrazové prostředky,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu,
- naladí nástroj a využívá intonační sebekontrolu,
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů,
- uplatní se v komorním, souborovém nebo orchestrálním uskupení.

Základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- zahraje vybrané durové a mollové stupnice a akordy,
- využívá dosažený rozsah a pracuje s kvalitou tónu,
- používá dynamiku, agogiku a stylově odpovídající frázování,
- samostatně řeší technické nároky skladby.

2. ročník – žák:

- využívá celý dosažený rozsah i v rychlejších tempech,
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu,
- samostatně pracuje s intonací, dynamikou a tempem,
- vytvoří a obhájí vlastní interpretační názor.

3. ročník – žák:

- uplatňuje vyrovnaný rejstřík a intonační sebekontrolu,
- improvizuje v elementární formě,
- interpretuje náročnější klasické nebo jazzové skladby,
- samostatně připravuje sólový nebo souborový part.

4. ročník – žák:

- samostatně rozebere skladbu a navrhne její technické a výrazové provedení,
- řeší problematiku nástrojové techniky, intonace a kvality tónu,
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů,
- objektivně zhodnotí vlastní výkon,
- odpovědně spolupracuje v komorní nebo souborové hře.

Učební osnovy předmětů Komorní nebo souborová hra, Hudební nauka, Hudební dílna a Sborový zpěv jsou uvedeny ve společné části učebních osnov hudebního oboru.

5.1.7 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet je hudební nástroj zvláštní pro svou zpěvnost, barevnost tónu a charakteristický zvuk. Název nástroje je odvozen z označení barokních trubek – **clarin** (typ žesťového signálního nástroje). Zdrobnělinou slova clarina vznikl posléze název **clarinetto** – tedy klarinet. Tónový rozsah klarinetu je úctyhodný, dosahuje téměř čtyř oktáv. Srovnáme-li například příčnou flétnou a klarinet, má klarinet mnohem hlubší, pevnější a bohatší témbrová odstínění a zřejmě proto se často stává hlavním nositelem obzvláště pevné a výrazné zpěvné melodie. Lze jím provádět krásné dynamické stínování, proto můžeme hovořit o klarinetu jako nástroji náladotvorném. Uplatní se jak ve zpěvných lyrických partiích, v hudbě dramatického charakteru, tak i v moderní hudbě, v jazzu nebo populární nebo lidové hudbě. Přináší písničím autorovi nebývalé zvukové možnosti. Tyto možnosti dokáže nástroj velmi dobře uplatnit především sólově, ale také v orchestrech či nejrozličnějších komorních uskupeních.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na klarinet, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.7.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí dechovou a nátiskovou techniku, kulturu tónu, artikulaci, intonaci, prstovou techniku a schopnost interpretovat hudbu různých stylů. Výuka základního studia probíhá individuálně.

5.1.7.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na klarinet	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.7.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.7.4 Učební osnovy předmětu Hra na klarinet

Výstupy přípravného studia:

- Žák sestaví a rozloží nástroj, pečuje o plátek a hubičku, správně drží klarinet, používá základní dýchání, vytvoří tón a zahraje jednoduchou melodii.

Základní studium I. stupně

1.ročník – žák:

- sestaví a rozloží klarinet a popíše jednotlivé díly
- předvede základní úkony údržby plátku, hubičky a klarinetu
- prokáže dovednost nasadit plátek na hubičku
- aplikuje správný postoj, držení nástroje, polohu prstů
- předvede využití nádechu bráničním dýcháním
- zahraje tenuto a legato
- zahraje v rozsahu $g - a^1$ v celých, půlových a čtvrtových notách
- sestaví a rozloží klarinet a popíše jednotlivé díly

2. ročník - žák:

- prokáže zdokonalení kvality tónu a bráničního dýchání
- předvede základy hry staccato
- přečte notový zápis v jednoduchých taktech
- využije dynamických stupňů k odstínění hry
- zahraje lehká dueta a lehké přednesové skladby

3. ročník - žák:

- zahraje dlouhé tóny na osm dob v rozsahu $e - g^2$
- zahraje čtvrtovou notu s tečkou a synkopu
- předvede hru základních dynamických odstínů
- určí předznamenání a tóninu skladby
- prokáže dovednost hry lehkých písní z listu
- zhodnotí svůj výkon

4. ročník - žák:

- zahraje v rozsahu $e - c^3$
- předvede hru šestnáctinových not, osminového tečkovaného rytmu ve staccatu a legatu
- užije zesílení a zeslabení v přednesových skladbách
- zahraje stupnice do čtyř křížků a čtyř bé včetně akordů
- zhodnotí svůj výkon i výkon svých spolužáků
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

5. ročník – žák:

- zahraje v rozsahu $e - e^3$
- prokáže vyrovnanost celého rejstříku
- předvede hru staccato s prstovou technikou
- zahraje lehčí melodické ozdoby
- zahraje stupnici do pěti křížků a do pěti bé včetně akordů
- zdůvodní hodnocení sebe a svých spolužáků

6. ročník - žák:

- zahraje všechny stupnice dur a akordy
- užije hru rytmických obměn v celém rozsahu
- předvede schopnost užití jednoduchého frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- zapojí v rejstříku tóny d^3, e^3
- nastuduje samostatně skladbu odpovídající jeho nástrojové vybavenosti

7. ročník – žák:

- zahraje vyrovnaně celý rejstřík jak legato, tak staccato
- předvede vedlejší hmaty
- předvede v přednesových skladbách využití všech svých výrazových schopností
- uplatní práci s dynamikou tónů
- naladí si nástroj
- zhodnotí svojí intonační hru

Základní studium II. stupně

1. ročník - žák:

- zahraje vybranou stupnici dur a moll do sedmi křížků, sedmi bé, včetně akordů
- zahraje C dur stupnici v různých melodických ozdobách
- zahraje rozsah $e - f^3$ v dlouhých tónech se zesilováním a zeslabováním
- použije frázování a výslovnost v jazzové tvorbě
- předvede hru v různých dynamických odstínech a užití agogiky v klasické literatuře

2. ročník – žák:

- zahraje skladby v rozsahu od $e - f^3$
- předvede schopnost práce s intonací nástroje
- zhodnotí kriticky svůj výkon

3. ročník - žák:

- uplatní ve hře vyrovnaný rejstřík celého nástroje
- reaguje na intonační problémy ve skladbě
- improvizuje v elementární formě
- zahraje těžší jazzové skladby a klasické skladby

4. ročník - žák:

- rozebere skladbu a navrhne, jak jí zahrát včetně agogiky dynamiky a technické dokonalosti

- zhodnotí objektivně svůj výkon

5.1.8 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj vyráběný převážně z mosazi. Používá se především v jazzu (jako sólový nástroj i jako součást jazzových komorních souborů či orchestrů) a v menší míře i v klasické hudbě. Původním záměrem však bylo vytvořit nástroj vhodný pro dechové a vojenské orchestry. Do rodiny dřevěných dechových nástrojů patří kvůli své stavbě a způsobu jakým se na něj hraje. Již od počátku byly saxofony konstruovány výhradně z kovu.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na saxofon, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.8.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí dechovou a nátiskovou techniku, artikulaci, intonaci, prstovou pohotovost a stylovou interpretaci. Saxofon se uplatňuje sólově i v komorních, jazzových, dechových a dalších souborech. Výuka základního studia probíhá individuálně.

5.1.8.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na saxofon	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.8.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.8.4 Učební osnovy předmětu Hra na saxofon

Výstupy přípravného studia:

- Žák sestaví a rozloží nástroj, pečuje o plátek a hubičku, používá základní dýchání, vytvoří tón a zahraje jednoduchou melodii.

Základní studium I. stupně

1. ročník - žák:

- sestaví a rozloží saxofon a popíše jednotlivé díly
- zvládá údržbu o plátek, hubičku a saxofon
- předvede dovednost nasadit plátek na hubičku
- aplikuje správný postoj, držení nástroje polohu prstů
- předvede využití nádechu bráničním dýcháním
- zahraje tenuto
- zahraje v rozsahu $f^1 - g^2$ v celých, půlových a čtvrtových notách

2. ročník - žák:

- prokáže zdokonalení kvality tónu a bráničního dýchání
- zahraje tenuto, legato a staccato
- zahraje tón e^1, d^1, c^1
- zahraje přefouknuté tóny g^2, a^2, h^2, c^3
- zahraje lehká dueta a lehké přednesové skladby

3. ročník – žák:

- zahraje dlouhé tóny na osm dob v rozsahu $c^1 - c^3$
- zahraje čtvrtovou notu s tečkou a synkopu
- předvede hru základních dynamických odstínů
- prokáže dovednost hry lehkých písní z listu
- zahraje s výslovností a nasazováním pomocí T/D

4. ročník - žák:

- zahraje ve spodní poloze a horní polohu
- předvede hru šestnáctinových not, osminového tečkovaného rytmu
- užije zesílení a zeslabení v přednesových skladbách
- zahraje stupnice do dvou křížků a dvou bé včetně akordů
- zahraje lehké jazzové skladby
- zahraje osminové noty se správnou výslovností T/D

5. ročník - žák:

- zahraje rozsah $c^1 - d^3$
- prokáže vyrovnanost celého rejstříku
- předvede hru staccato s prstovou technikou
- zahraje lehčí melodické ozdoby
- zahraje stupnice do čtyř křížků a do čtyř bé včetně akordů
- použije výslovnost a frázování T/D v lehkých jazzových skladbách

6. ročník – žák:

- zahraje stupnice dur do sedmi křížků a sedmi bé
- užije hru rytmických obměn v celém rozsahu
- použije frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- zapojí v rejstříku tóny d^3 , e^3
- předvede skladbu většího rozsahu
- vede diskuzi interpretaci skladby

7. ročník – žák:

- zahraje vyrovnaně celý rejstřík jak v legátu, tak ve staccatu
- použije vedlejší hmaty
- předvede v přednesových skladbách využití všech výrazových schopností
- využije dechovou oporu k vytváření legátových frází
- zhodnotí svojí intonační hru

Základní studium II. stupně

1. ročník - žák:

- použije dynamiku a navrhne řešení jednotlivých technických problémů v daných skladbách
- zahraje C dur stupnici v různých melodických ozdobách
- zahraje rozsah $c^1 - f^3$ hraje v dlouhých tónech se zesilováním a zeslabováním
- zahraje intonačně přesně ve všech polohách, kontroluje intonaci a barvu tónu
- použije frázování a výslovnost v jazzové tvorbě
- použije nejen dynamické odstínění, ale i prvky agogiky

2. ročník:

- zahraje rozsah ve skladbách od $c^1 - f^3$
- předvede glissando – nátiskové i prstové
- předvede práci s intonací nástroje

3. ročník:

- uplatní ve hře vyrovnaný rejstřík celého nástroje
- reaguje na intonační problémy ve skladbě
- předvede improvizaci
- zahraje těžší jazzové skladby a klasické skladby

4. ročník:

- rozebere skladbu a navrhne, jak jí zahrát včetně agogiky dynamiky a technické dokonalosti
- zhodnotí objektivně svůj výkon
- samostatně vyhledá a nastuduje danou skladbu s ohledem na její žánrovou stylovost

5.1.9 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Lesní roh je žesťový nátrubkový nástroj s charakteristickým zastřeným tónem daným krytím roztrubu rukou hráče. Užívá se ho v řadě hudebních žánrů, zvláště v hudbě symfonické a komorní, ale i jiných typech uskupení, např. v jazzových a dechových orchestrech. Vzhledem k hmotnosti nástroje začíná dítě na lesní roh hrát po dosažení určité fyzické vyspělosti.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hry na lesní roh, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní a souborové hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.9.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí správné dýchání, nátlak, tvoření tónu, artikulaci, intonaci, technickou pohotovost a schopnost sólové i souborové interpretace. Výuka základního studia probíhá individuálně.

5.1.9.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na lesní roh	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.9.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.9.4 Učební osnovy předmětu Hra na lesní roh

Výstupy přípravného studia:

- Žák pojmenuje části nástroje, správně jej drží, vytvoří tón, používá základní žebně-brániční dýchání, zahraje tóny v jednoduchém rozsahu a kontroluje je sluchem.

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- prokáže orientaci v základech hry na nástroj, zaujme správný postoj
- předvede držení nástroje při hře v sedě i ve stoje
- užije správného dýchání a tvoření tónu
- zahraje dlouhé vydržované tóny

2. ročník - žák:

- předvede rytmicky i výrazově jednoduchou skladbu
- zahraje minimálně kvintu
- užije obecné zásady artikulace a frázování

3. ročník - žák:

- zahraje rytmicky a přednesově náročnější skladby s užitím složitějších rytmů se čtvrtovými i osminovými hodnotami
- prokáže samostatnost ve hře jednoduchých skladeb z listu
- předvede souhru jednoduchých skladeb s jiným nástrojem

4. ročník - žák:

- předvede optimální prstoklad a správnou funkci levé ruky
- rozvine čtení not při hře z listu
- použije odpovídajícího způsobu dýchání a tvorby tónu
- zahraje skladby v rozsahu minimálně jedné oktávy

5. ročník - žák:

- prokáže orientaci v obtížnějším notovém zápise a tento samostatně reprodukuje
- dá do souvislosti práci nátisku s výškou, dynamikou a artikulací hraných tónů
- zahraje v rozsahu minimálně decimy

6. ročník - žák:

- prokáže vyrovnanou tónovou kulturu v dosaženém rozsahu
- použije větší dynamické rozpětí, jemná tempová rozlišení a jasné frázování
- uplatní koordinaci jazyka s prstokladem a práci nátiskového svalstva

7. ročník – žák:

- zahraje rozsahově, rytmicky i přednesové skladby s větší mírou samostatnosti
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně nastuduje zadaný part
- předvede elementární transpozici do Es
- prezentuje úroveň svých dovedností absolventským vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník - žák:

- prokáže nátiskové a technické dovednosti
- předvede správné frázování
- uplatní čisté nasazení tónu

2. ročník - žák:

- naplní výrazovou stránku skladby
- zahraje stylově správně notový zápis
- přinese vlastní samostatné pojetí frázování

3. ročník – žák:

- použije k vytvoření nálady skladby odpovídající výrazové prostředky
- vyjádří vlastní názor na způsob interpretace různých stylů a žánrů
- zahraje jednoduché improvizace v určitém harmonickém kontextu

4. ročník – žák:

- předvede schopnost orientace v partu s jistotou a hráčskou suverenitou
- zahraje sólově i v souboru
- prokáže zvládnutí průběžné péče o nástroj

5.1.10 Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka je žesťový nátrubkový nástroj s břeským tónem. Užívá se ho v dynamicky vypjatých pasážích v řadě hudebních žánrů, zvláště v hudbě symfonické i komorní, ale i jiných typech uskupení, např. v jazzových, popových a dechových orchestrech. Stále častěji se trubka prosazuje jako sólový nástroj s doprovodem klavíru. Vzhledem k náročnému ozvu nástroje začíná dítě hrát po dosažení určité fyzické vyspělosti

5.1.10.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí správné dýchání, nátisk, čisté nasazení, kulturu tónu, artikulaci, technickou pohotovost a stylovou interpretaci. Výuka základního studia probíhá individuálně.

5.1.10.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na trubku	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.10.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.10.4 Učební osnovy předmětu Hra na trubku

Výstupy přípravného studia:

Žák pozná charakter nástroje, správně jej drží, umístí nátrubek, vytvoří tón, používá základní dechové návyky a zahraje jednoduché tóny a rytmické hodnoty.

Základní studium I. stupně:

1. ročník - žák:

- orientuje se v základech hry na nástroj, zaujme správný postoj
- fixuje držení nástroje při hře v stoje
- prokáže správné umístění nátrubku na rtech
- volí správné zásady dýchání a tvoření tónu s užitím břišního svalstva
- zahraje dlouhé vydržované tóny

2. ročník - žák:

- předvede rytmicky i výrazově jednoduchou skladbu
- užije celého dosaženého rozsahu nástroje minimálně v intervalu kvinty
- respektuje obecné zásady artikulace a frázování

3. ročník - žák:

- interpretuje rytmicky a přednesově náročnější skladby se čtvrtovými a také osminovými hodnotami
- prokáže samostatnost ve hře přiměřeně obtížných skladeb z listu
- zvládne jednoduché party spolu s jiným nástrojem

4. ročník - žák:

- dodržuje optimální prstoklad a správnou funkci pravé ruky
- rozvine čtení not při hře z listu
- použije odpovídajícího způsobu dýchání a tvorby tónu
- zahraje skladby v rozsahu minimálně jedné oktávy

5. ročník – žák:

- orientuje se při hře obtížnějšího notového zápisu a tento samostatně reprodukuje
- dá do souvislosti práci nátisku s výškou, dynamikou a artikulací hraných tónů
- uvede přiměřené skladby v rozsahu minimálně decimy

6. ročník – žák:

- prezentuje se vyrovnanou tónovou kulturou v dosaženém rozsahu
- použije větší dynamické rozpětí, jemná tempová rozlišení a jasné frázování
- uplatní koordinaci jazyka s prstokladem a práci nátiskového svalstva

7. ročník - žák:

- zahraje rozsahově, rytmicky i přednesově obtížnější skladby s větší mírou samostatnosti
- pohybuje se s jistotou při interpretaci předložených notových materiálů
- provede part střední obtížnosti při hře z listu
- samostatně nastuduje part střední obtížnosti
- prezentuje úroveň svých dovedností absolventským vystoupením

Základní studium II. stupně

1. ročník - žák:

- rozvine získané nátiskové a technické dovednosti
- použije žeberně bráničního dýchání
- uplatní nátiskovou jistotu při nasazení tónu

2. ročník - žák:

- naplní výrazovou stránku skladby
- respektuje notový zápis a styl interpretace
- přinese vlastní samostatné pojetí frázování

3. ročník - žák:

- použije správný styl k vytvoření nálady skladby odpovídajícími výrazovými prostředky
- vyjádří vlastní názor na způsob interpretace různých stylů a žánrů
- zahraje jednoduché improvizace v určitém harmonickém kontextu

4. ročník - žák:

- pohybuje se v partu s jistotou a hráčskou suverenitou
- prezentuje se jako sólista i hráč v amatérském souboru
- prokáže zvládnutí průběžné péče o nástroj

5.1.11 Studijní zaměření Hra na kytaru

Klasická kytara patří do skupiny nástrojů, které jsou v dnešní době velmi oblíbené ve všech věkových kategoriích. Kromě sólového využití se kytara také uplatňuje v komorní a souborové hře, v hudebních skupinách anebo jako doprovodný nástroj. Účelně se zapojuje do hudebních aktivit rozmanitých stylů a žánrů.

Její historie je velmi bohatá. Původ má pravděpodobně v Přední Asii. Asi v 9. stol. n. l. přinesli kytaru Arabové do Španělska, odkud se později rozšířila po Evropě. Ve Španělsku se stala lidovým nástrojem. Velký převrat nastal v 17. – 18. stol. n. l. z dochovaných kytarových škol M. Carcassi, F. Carulli, F. Soor, atd.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky kytarové techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.11.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí techniku pravé a levé ruky, orientaci na hmatníku, kulturu tónu, rytmické a harmonické cítění a schopnost sólové, doprovodné i souborové hry.

5.1.11.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na kytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.11.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

V 1. ročníku může výuka hlavního předmětu probíhat individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.11.4 Učební osnovy předmětu Hra na kytaru

Výstupy přípravného studia:

- má osvojeny základní návyky při držení nástroje
- udrží pravou i levou ruku v základním postavení
- zahraje krátké rytmické úseky
- hraje na prázdných strunách
- na základě fyzické vyspělosti ovládá držení tónu
- hraje nejjednodušší skladbičky, melodie, říkadla a lidové písně

1. ročník - žák:

- pojmenuje hlavní části nástroje – kytary,
- předvede optimální držení nástroje,
- dodrží střídání prstů pravé ruky v různých rytmických variantách,
- zahraje tóny v základní poloze na melodických strunách,
- vyjmenuje označení prstů pravé i levé ruky,
- zahraje technické cvičení, etudy ke čtení a hře z not,
- dodrží hru v kombinaci p – i, p – m,
- zahraje lidové písně a drobné přednesové skladby,
- zahraje lehká dueta za doprovodu učitele.

2. ročník - žák:

- předvede optimální držení nástroje,
- předvede orientaci na hmatníku v základní poloze a určí, kterým prstem na které struně se každá nota hraje, zároveň určí i hodnotu každé noty,
- odliší sílu úhozu palcem,
- zahraje dvojhlasný úhoz palec a prsty, m – i hrají současně,
- užije při hře základní dynamické funkce (p, mf, f),
- předvede hru dopadem (tirando),
- zahraje zpaměti jednoduché skladby a lidové písně.

3. ročník - žák:

- využije při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu obou rukou), použije základní technické prvky hry, tvoří kvalitní tón,
- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy,
- zahraje akordy v I. poloze,
- předvede ovládání prstů v základních prstokladech ve výchozí poloze nástroje v kombinacích na více strunách,
- prokáže orientaci na hmatníku v V., VII., VIII. poloze na 1. struně,
- zahraje pravou rukou v rejstříku Sul Tasto, Sul Ponticello,
- určí z notového zápisu předznamenání a tóninu skladby, takt a tempové označení
- zapojí do hry prst „a“ pravé ruky,
- zahraje skladby dvou slohových období,

4. ročník - žák:

- využije výrazové prostředky (agogiky) do hrané skladby,
- zpomalí na vyznačených místech,
- provede složitější rytmické útvary (trioly, tečkovaný rytmus),
- zahraje dvouoktávové stupnice s využitím prázdných strun,
- zahraje jednoduché kadence,
- předvede kombinaci způsobů úhozu (tirando, apoyando),

- při nácviu nové skladby nebo etudy prokáže samostatnou orientaci v notovém zápise skladby (určí takt, tóninu a tempo skladby),
- zahraje jednu skladbu přednesového rázu z paměti.

5. ročník - žák:

- prokáže dokonalejší zvládnutí požadavku na kvalitní interpretaci,
- zahraje rozložené akordy v různých prstových variantách,
- zdokonalí techniku pravé ruky (hra rasgueada),
- předvede přednesovou a výrazovou stránku hry a znělý tón,
- zhodnotí svůj výkon,
- interpretuje skladby různých stylových období od renesance až po současnost,
- zaměří se na hru malého a velkého barré a přirozených flažoletů,
- prokáže schopnost hrát z listu na úrovni 2. ročníku I. stupně.

6. ročník - žák:

- zdokonalí techniku obou rukou,
- uplatní a odstupňuje ve hře dynamiku a výrazové prostředky,
- naladí nástroj podle sluchu,
- prokáže vytříbenější vlastní sluchovou představivost,
- zahraje skladby s úseky v polohách a s použitím barré,
- rozvine schopnost hry z paměti,
- prokáže orientaci ve hře akordických značek,
- provede snadněji a přesněji rytmické figury,
- zahraje skladbu v požadovaném tempu,
- zahraje náročnější dueta s vyučujícím, při kterých uplatní různá tempa, dynamiku, barevnost,
- interpretuje přednesové skladby z paměti.

7. ročník - žák:

- předvede základní techniku hry na kytaru,
- využije při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsob hry,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- využije plynulé výměny do vyšších poloh,
- sám si naladí nástroj,
- zahraje kadence a doprovody dle akordických značek,
- zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu,
- prokáže schopnost uplatnit se v nejrůznějších komorních a souborových skupinách,
- uplatní vlastní osobitý hudební projev.

Základní studium II. stupně:

1. ročník - žák:

- zahraje ve vyšších polohách
- předvede nové technické prvky (umělé flažolety, pizzicato, tremola)

2. ročník - žák:

- obohatí a rozvine technickou stránku hry studiem vhodných etud a skladeb
- prokáže systematické provádění domácí přípravy

3. ročník - žák:

- prokáže schopnost ovládat technické prvky hry na nástroj
- předvede samostatně práci s barvou i kvalitou tónu
- využije volného pohybu levé ruky po celém hmatníku

4. ročník - žák:

- prokáže využití svých hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb
- prezentuje vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- objektivně zhodnotí svůj výkon

5.1.12 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Elektrická kytara je velmi oblíbený, mladý hudební nástroj. První tyto nástroje začaly vznikat ve čtyřicátých letech dvacátého století a do dnešních dnů prošly obrovským vývojem, co se funkcí, elektroniky, kombinací dřev a vzhledu týče. Díky různým velikostem kytar je možné začít hrát již v útlém věku bez předchozích zkušeností s jiným nástrojem. Je ale vhodné posoudit tělesnou a duševní stránku dítěte jako jedny ze základních parametrů pro úspěšnou hru na tento nástroj. Toto rozhodnutí vytváří rodič a učitel. Žák hrající na elektrickou kytaru se nerozvíjí pouze hudebně. Nezřídka tvoří společenské kontakty a kulturu. Může hrát sám, v hudebních skupinách, napodobovat jiné muzikanty, tvořit vlastní písně, nahrávat nebo se naučit nástroje seřizovat.

5.1.12.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí techniku hry trsátkem i prsty, orientaci na hmatníku, rytmické a harmonické cítění, improvizaci a práci se zvukem elektrické kytary.

5.1.12.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na elektrickou kytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.12.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

V 1. ročníku může výuka hlavního předmětu probíhat individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.12.4 Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru

Výstupy přípravného studia:

- Žák správně drží nástroj, pojmenuje jeho části, používá základní postavení rukou a zahraje krátkou melodii nebo základní akordy.

Základní studium I. stupně:

1. ročník - žák:

- umí u nástroje správně sedět, případně stát a popsat jeho části,
- zvládá kytaru sám naladit, pojmenovat prázdné struny a zapsat je do notové osnovy,
- orientuje se podle polohových značek a umí odpočítat od prázdné struny, kde leží určitý tón,
- dbá na správné postavení obou rukou,
- zahraje stupnic C dur třemi různými prstoklady,
- umí zahrát jednoduchou melodii a základní durové a mollové akordy,

2. ročník - žák:

- zná názvy not na všech strunách,
- střídá úhozy trsátkem nahoru a dolů, chápe význam nutnosti nácvičku v pomalém tempu,
- zahraje jednoduché dvojhmaty a trojhmaty,
- dovede zahrát lidové písně nebo kratší skladbu,
- je schopný doprovázet pomocí akordů druhého hudebníka,
- učí se zahrát durové stupnice v kvintovém kruhu,
- pro dosažení určitého zvuku umí zacházet se snímači a tónovou clonou.

3. ročník - žák:

- umí kontrolovat koordinaci obou rukou,
- zvládá přechody trsátkem ze struny na strunu,
- používá čistý a zkreslený zvuk a ví, jak si zvuky správně nastavit,
- zkouší nové techniky jako vytahování struny, strhy a doklepy,
- zahraje z paměti jednoduché skladby,
- ovládá hru tlumením pravé dlaně tzv. palm mute.

4. ročník - žák:

- hraje ve všech polohách,
- zahraje složitější rytmy,
- učí se hře mollových stupnic,
- zdokonaluje legato, palm mute, vytahování,
- umí zahrát vibrato,
- chápe důraz kladený na čistotu hry.

5. ročník - žák:

- zdokonaluje hru ve všech polohách,
- je schopný zahrát skladbu plynule v rychlejším tempu,
- zvládá plynulý přechod z akordické hry na melodickou a naopak,

- ovládá čtení zápisu z tabulatury,
- umí používat nové techniky: arpeggio, tapping, slide,
- improvizuje v čínské a bluesové pentatonice.

6. ročník - žák:

- procvičuje hru ve všech polohách,
- zdokonaluje koordinaci rukou a plynulou výměnu tónů nebo akordů,
- zahraje durové stupnice v kvintovém a kvartovém kruhu přes celý hmatník,
- zná všechny polohy bluesové pentatoniky,
- zdokonaluje improvizaci v bluesové pentatonice,
- zahraje chromatické postupy a náročnější rytmy,
- ovládá hru flažoletů,
- hraje v komorním souboru.

7. ročník - žák:

- umí v praxi použít vše dosud naučené,
- hraje přes celý hmatník ve všech polohách,
- umí improvizovat v dur moll tóninách,
- sám si vyhledá píseň, kterou chce hrát a naučí se ji. Buď podle not, pomocí odposlechu nebo podle tabulatur,
- je schopný pracovat s dynamikou a výrazovými prostředky,
- hraje v komorním souboru.

Základní studium II. stupně:

1. ročník - žák:

- hraje ve všech polohách,
- zahraje harmonickou mollovou stupnici,
- umí improvizovat v dur mollových tóninách v různých hudebních žánrech,
- pracuje s kvalitou a barvou tónu,
- hraje v komorním souboru.

2. ročník - žák:

- umí hrát ve stoje i v sedě,
- orientuje se v kytarovém vybavení (která kytara se hodí na daný žánr, aparatura, efekty, kabely, struny, trsátka...),
- věnuje se hudebnímu stylu, který je mu nejbližší,
- aktivně používá všechny naučené techniky hry na kytaru,
- hraje v komorním souboru.

3. ročník - žák:

- hraje skladby z paměti,
- zdokonaluje se v hudebním žánru, který je mu nejbližší,
- učí se hrát i jiné žánry (funk, blues, rock, metal, pop, jazz...),
- sám odehraje přednesové skladby,
- rozšiřuje hudební repertoár,
- zdokonaluje improvizální schopnosti,
- hraje v komorním souboru.

4. ročník - žák:

- vyzná se v nahrávacích zařízeních,

- vytváří vlastní hudbu,
- umí sám ovládat nahrávání kytary přes počítač přes volně stažitelné nahrávací programy,
- hraje v komorním souboru, v případě zájmu v hudebních skupině, skupinách.

5.1.13 Studijní zaměření Hra na baskytaru

Baskytara patří do skupiny nástrojů, které jsou v dnešní době velmi oblíbené ve všech věkových kategoriích. Baskytara se uplatňuje zejména jako doprovodný nástroj, dále v komorní a souborové hře a v hudebních skupinách, ale i jako nástroj sólový. Účelně se zapojuje do hudebních aktivit rozmanitých stylů a žánrů.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky baskytarové techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.13.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí techniku pravé a levé ruky, orientaci na hmatníku a v basovém klíči, rytmické a harmonické cítění a schopnost vytvářet doprovodné basové linky.

5.1.13.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na baskytaru	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.13.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.13.4 Učební osnovy předmětu Hra na baskytaru

Výstupy přípravného studia:

- má osvojeny základní návyky při držení nástroje,
- udrží pravou i levou ruku v základním postavení,
- zahraje krátké rytmické úseky,
- hraje na prázdných strunách,
- na základě fyzické vyspělosti ovládá držení tónu,
- hraje nejjednodušší skladbičky, melodie, říkadla a lidové písně,
- orientuje se v hudebním zápisu.

Základní studium I. stupně

1. ročník - žák:

- pojmenuje části nástroje,
- předvede optimální držení nástroje,
- předvede úhoz s dopadem prstů pravé ruky na prázdných strunách,
- použije k tlumení prázdných strun prsty levé ruky,
- přečte noty v basovém klíči v malé oktávě,
- předvede správné postavení levé ruky,
- zahraje cvičení v I. a II. poloze,
- zahraje z not lidovou píseň, jednoduchou skladbu.

2. ročník - žák:

- předvede výměnu mezi I. a II. polohou,
- zahraje ve III. poloze,
- předvede správné postavení levé i pravé,
- čte rytmus čtvrtkových a osminových not,
- rozliší rozdíl v dynamice p a forte,
- vytvoří jednoduchý doprovod k písním (z not i akordových značek).

3. ročník - žák:

- zahraje etudy ve III. a IV. poloze,
- použije ke hře prsty i trsátko,
- předvede hru tenuto, staccato, legato včetně akcentů,
- rozpozná způsoby interpretace klasické a nonartificiální hudby.

4. ročník - žák:

- předvede hru v V. a VI. poloze,
- použije výměny mezi I. a VI. polohou,
- zahraje glissando, slide a legato,
- interpretuje složitější rytmické pasáže (ligatura, synkopa),
- zahraje repertoár z různých stylových období.

5. ročník - žák:

- zahraje v VII. a VIII. poloze,
- předvede plynulou výměnu mezi I. a VIII. polohou,
- využije v taneční a rockové hudbě hru trsátkem,
- předvede hru dvojhlasnou, slappový palec, trhanou techniku, perkusní úhozy palcem,

6. ročník - žák:

- předvede hru v IX. a X. poloze,
- využije pomocný prstoklad ve hře oktáv,
- prokáže znalost hry podle akordových značek,
- předvede hru slappové techniky,

7. ročník - žák:

- předvede hru v XI. a XII. poloze,
- naladí samostatně svůj nástroj,
- vytvoří podle akordových značek vlastní doprovod,
- zahraje v různých stylech a žánrech .

*Základní studium II. stupně***1. ročník - žák:**

- zahraje ve XIII. poloze,
- realizuje výměnu mezi I. a XIII. polohou,
- prokáže orientaci klasické hře prsty i bluesovou hru pomocí palce.

2. ročník - žák:

- zahraje v XIV. poloze,
- předvede výměnu mezi I. a XIV. polohou,
- interpretuje ve vlastním výrazovém projevu.

3. ročník - žák:

- zahraje v XV. poloze,
- realizuje výměny mezi I. a XV. polohou,
- předvede znalost not v houslovém klíči.

4. ročník - žák:

- prokáže schopnost samostatného názoru na interpretaci skladby,
- posoudí svůj výkon,
- předvede znalost různých specifických technických prvků ve hře.

Učební osnovy předmětů Komorní nebo souborová hra, Hudební nauka, Hudební dílna a Sborový zpěv jsou uvedeny ve společné části učebních osnov hudebního oboru.

5.1.14 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Pod názvem bicí nástroje se nabízí široká nabídka nástrojů: blanovzvučné (malý buben, tympány, bicí souprava), melodické (zvonkohra, xylofon) a ostatní (triangl, tamburína,claves). Bicí nástroje se uplatňují nejen sólově, ale i v různých typech souborů a žánrových zaměření. Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky techniky hry na bicí nástroje, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem nástrojové výuky je sólová hra, která je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorní hry, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.14.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí rytmické cítění, koordinaci pohybů, techniku úhozu, dynamiku, improvizaci a schopnost stylově odpovídající interpretace. Žák se seznamuje s malým bubnem, bicí soupravou, melodickými bicími nástroji, tympány a dalšími perkusními nástroji. Získané dovednosti uplatňuje sólově i v hudebních souborech různého obsazení a žánrového zaměření.

5.1.14.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na bicí nástroje	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

- předvede správné držení těla a paliček,
- zahraje krátké rytmické cvičení na malý buben,
- zaimprovizuje jednoduchý doprovod na bicí soupravu.

5.1.14.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.14.4 Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje

Základní studium I. stupně:

1. ročník - žák:

- zahraje šestnáctinové rytmy na malém bubínku,
- dodrží uvolněné uchopení paliček a správného úhozu,
- zahraje základní rytmické struktury v kombinaci čtvrtových a osminových not na malý buben,
- prokáže orientaci v jednoduchém notovém zápise (vytleská rytmus, zahraje na malý buben při správném střídání rukou).

2. ročník - žák:

- dodrží správnou realizaci jednoduchého notového zápisu,
- prokáže schopnost zahrát jednoduché přírazy na malý buben,
- předvede základy víření na malý buben,
- použije dynamickou škálu od *piana* do *forte*,
- zahraje na bicí soupravu kombinací velký, malý buben a hi-hat.

3. ročník - žák:

- zahraje víření na malý buben s použitím rozdílné dynamiky,
- předvede nezávislé používání rukou a nohou při hře na bicí soupravu,
- prokáže orientaci v základních beatových doprovodech,
- zahraje z not jednoduchou skladbu na melodický bicí nástroj.

4. ročník - žák:

- zvolí různé techniky hry na blánu a ráfek malého bubnu,
- předvede jednoduché rytmy souhry rukou a nohou při hře na soupravu s použitím tom-tomů,
- předvede základní techniky hry jak na melodické, tak i perkusní nástroje,
- zahraje z paměti jednoduchou píseň na melodické nástroje.

5. ročník - žák:

- předvede jednoduché, dvojité a trojité přírazy na malý buben,
- zahraje na bicí soupravu doprovod skladby hrané na klavír nebo s CD,
- zvolí správný úhoz při hře elementárních cvičení na tympány.

6. ročník - žák:

- zahraje na malý buben sled různých střídavých taktů,
- improvizuje doprovod ke skladbám různých žánrů na bicí soupravu,
- prokáže hru z paměti na melodický bicí nástroj.

7. ročník - žák:

- použije správnou techniku hry na melodické bicí nástroje,
- předvede znalost rukokladů při použití paliček na všechny typy nástrojů,
- prokáže orientaci v polyrytmických strukturách a správně je realizuje,
- při hře na bicí soupravu předvede rytmické doprovody v základním tvaru i jednoduchých variacích,
- sestaví a naladí nástroj (bicí soupravu).

Základní studium II. stupně:

1. ročník - žák:

- zahraje různé techniky úhozu na tympány, včetně víření,
- improvizuje taneční a beatové doprovody podle charakteru skladby.

2. ročník - žák:

- sestaví soupravu bicích nástrojů,
- prokáže výběr a užití správného typu paliček pro hru na malý buben a tympány,
- užije hudební analýzu pro správné interpretační provedení hudebního díla,
- formuluje kritiku na vlastní interpretaci nebo na hru dalších interpretů.

3. ročník - žák:

- prezentuje své vlastní hudební názory,
- provede samostatně náročnější skladbu pro daný bicí nástroj,
- prezentuje vlastní představu o interpretaci skladby podle notového zápisu.

4. ročník - žák:

- prokáže orientaci v historii a užití jednotlivých bicích nástrojů,
- dodrží interpretaci notového zápisu při rozlišení blahozvučných a melodických nástrojů,
- profiluje se stylově podle svého zájmu a zaměření.

Učební osnovy společných a povinně volitelných předmětů jsou uvedeny ve společné části hudebního oboru.

5.1.15 Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon je poměrně mladý hudební nástroj, který ale zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasý nástroj plní akordeon v hudebním životě funkci jak doprovodnou a souborovou, tak zejména sólovou až koncertní v různých stylových i žánrových oblastech. Výuka na základní umělecké škole dává žákům takové odborné vzdělání, které jim umožňuje uplatnit se v zájmově-umělecké činnosti i profesní činnosti. Cílem tohoto předmětu je rozvoj muzikálnosti, hudební představivosti a estetického hudebního citění.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal svůj nástroj a základní prvky hráčské techniky, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré

umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží hra stupnic, technických cvičení a etud, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emociální obsah.

5.1.15.1 Charakteristika studijního zaměření

Akordeon se uplatňuje jako nástroj sólový, doprovodný i souborový v různých stylových a žánrových oblastech. Studium rozvíjí prstovou a měchovou techniku, nezávislost rukou, kulturu tónu, hudební představivost, rytmické a harmonické cítění a schopnost samostatné interpretace.

5.1.15.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hra na akordeon	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje,
- má osvojeny základní návyky při sezení a držení nástroje, postavení rukou a vedení měchu,
- hraje říkadla a jednoduché lidové písně, ze začátku podle sluchu,
- prokáže orientaci v rozsahu pěti tónů na klaviatuře (c1-g1),
- prokáže znalost čtyř tónů v základní řadě basů (C, G, D, F).

5.1.15.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Komorní nebo souborová hra*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Od 1. ročníku základního studia probíhá výuka hlavního předmětu individuálně.

5.1.15.4 Učební osnovy předmětu Hra na akordeon

Základní studium I. stupně:

1. ročník - žák:

- ukáže a pojmenuje části nástroje,
- předvede optimální a správné sezení a držení nástroje, správné postavení ruky a uvolňování ruky,
- orientuje se na klaviatuře v elementárním rozsahu (c1-g1, c2-g2),
- ovládá hru basů v základní a pomocné řadě, případně počátky hry akordického durového doprovodu,
- zahraje se správným vedením měchu s dodržением měchových značek,
- rozliší hru v základních dynamických stupních (p, mf, f),
- ovládá počáteční souhru obou rukou,
- zahraje jednoduchá cvičení a lidové písně,
- rozlišuje tempa: pomalu a rychle.

2. ročník - žák:

- dokáže se samostatně připravit ke hře na nástroj,
- využívá samovolně správných návyků při hře na nástroj – rovné sezení, držení nástroje, postavení ruky,
- užívá pětiprstovou polohu v pravé ruce a dle svých schopností ji rozšíří,
- zvládá akordický doprovod durovými akordy, popřípadě s kvintovým a terciovým basem,
- rozliší a zahraje základní typy artikulace – legato a staccato,
- zahraje se správným vedením měchu – hraje rovným tónem s plynulými měchovými obraty,
- dokáže hrát v různých tóninách,
- předvede hru durových stupnic a akordů v 1 oktávě se zapojením levé ruky.

3. ročník - žák:

- zdokonaluje samostatnost a nezávislost rukou,
- zahraje v rozšířených polohách pravé i levé ruky (podklady, překlady, skoky),
- ovládá základní typy artikulace (legato, staccato, tenuto),
- předvede schopnost dynamického odstínění hry (p, mf, f, crescendo, decrescendo),
- uplatní hru ve dvojhmatech,
- dokáže kultivovat kvalitu tónu a výraz,
- pro barevnost tónu využije možnosti rejstříkování,
- předvede hru durových stupnic a akordů oběma rukama dohromady,
- interpretuje jednoduché skladby z paměti dle svých schopností.

4. ročník - žák:

- orientuje se podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje,
- zahraje kombinaci různých typů artikulace (legato, staccato, tenuto),
- použije prstovou a měchovou artikulaci,
- lépe se orientuje ve hmatové technice,
- využije možnosti rejstříkování v pravé i levé ruce,
- předvede hru durových stupnic a akordů oběma rukama dohromady v rychlejším tempu, popřípadě vybrané mollové stupnice a akordy v rozsahu 1 oktávy zvlášť,
- s pomocí učitele dokáže rozpoznat charakter studované skladby – tempo, dynamiku,
- zahraje z listu jednoduchá cvičení a lidové písně.

5. ročník - žák:

- dbá na výrazovou stránku hry,
- předvede přepínání rejstříků během hry,
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem podle akordových značek,
- hraje skladby různých stylů a žánrů (s přihlédnutím k individuálním zájmům),
- transponuje lidové písně,
- vytvoří pomocí kadence jednoduchý doprovod,
- zahraje durové i mollové stupnice a akordy oběma rukama dohromady,
- hraje z paměti.

6. ročník – žák:

- předvede prstovou a měchovou artikulaci, frázování,
- prokáže znalost hry podle akordových značek,
- rozliší hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů,
- využije získané technické a výrazové dovednosti při studiu přednesových skladeb,
- je schopen sluchové sebekontroly,
- ohodnotí svůj výkon,
- hraje z paměti obtížnější skladby,
- na základě svých schopností se začleňuje do komorní hry.

7. ročník - žák:

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností,
- prokáže orientaci v celém rozsahu melodické části nástroje,
- je schopen rozlišit základní dynamiku a tempo,
- prokáže schopnost základního nastudování vybrané skladby z větší části samostatně,
- zvládá základní označení a využívá rejstříků pravé i levé ruky,
- podílí se na výběru skladeb a posoudí vlastní výkon sluchovou sebekontrolou,
- zahraje přednesovou skladbu v rámci absolventského výkonu,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu,
- podle individuálních schopností zahraje z paměti vybrané přednesové skladby,

1. ročník - žák:

- využívá při hře zvukové a barevné možnosti nástroje pomocí rejstříkových kombinací
- hraje skladby různých žánrů a stylů,
- samostatně nastuduje jednodušší skladby,
- využije technickou vyspělost, zručnost a pohotovost osvojenou z předešlého stupně při samostatné domácí přípravě,
- hraje z paměti i z listu,
- s přihlédnutím ke svým zájmům a dovednostem je schopen si vybrat repertoár či se podílet na výběru skladeb.

2. ročník - žák:

- využívá technické (prstové, měchové) a výrazové (dynamické, tempové, agogické) dovednosti,
- dbá na kulturu tónu a dodržuje frázování,
- prokáže schopnost samostatné práce na tvorbě prstokladů a měchových obrátů tak, aby vyhovovaly jeho vlastním dispozicím a potřebám,
- hraje i složitý sled akordových značek,
- z větší části nastuduje přednesovou skladbu samostatně a při její interpretaci dbá na technickou a výrazovou stránku,
- jeho projev je muzikální a osobitý, přihlíží k charakteru dané skladby.

3. ročník - žák:

- prokáže dostatečnou míru odborné znalosti a samostatnosti, jak technicky nacvičit obtížná místa v přednesových skladbách,
- předvede citlivou práci s tónem a základy frázování,
- prokáže měkké a ostré nasazení a ukončení tónu, obrát měchu bez dynamické změny a akcentu, střídavý měch,
- využívá nehlučné rejstříkování,
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti,
- dále rozvíjí svou hudební paměť s větší jistotou,
- hraje z listu obtížnější skladby.

4. ročník - žák:

- samovolně využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti, ovládá nástrojovou a měchovou techniku,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, interpretuje skladby různých stylů a žánrů,
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby,
- je schopen vlastního názorového vyjádření a objektivně posoudí svůj výkon,
- zahraje přednesovou skladbu v rámci absolventského výkonu,
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých zkušeností v neprofesionální umělecké praxi a je schopen se profilovat ve zvoleném žánru.

Učební osnovy společných a povinně volitelných předmětů jsou uvedeny ve společné části hudebního oboru.

5.1.16 Studijní zaměření Sólový zpěv

Úkolem výuky sólového zpěvu je dát základy pro přirozené a správné používání zpěvního hlasu, osvojení základních pěveckých a interpretačních návyků a dovedností, které by žák mohl později využít v sólovém i v kolektivním zpěvu. Žák se seznámí s odlišnostmi hudebních období a hudebních žánrů. V obrysech pozná vývoj vokální hudby a její specifické útvary (píseň, árie, opera, opereta aj.). Naučí se pečovat o svůj hlas a dodržovat zásady hlasové hygieny. Cílem výuky je také vychovat z žáka pozorného a vnímavého posluchače s vlastním názorem.

Studium probíhá tak, aby po jeho absolvování žák ovládal základní prvky pěvecké techniky a přednesu zpěvu, které jsou nezbytné k interpretaci hudebního díla na kvalitativně dobré umělecké úrovni. K rozvíjení těchto dovedností slouží technická hlasová cvičení, jejich osvojení pak žákovi otevírá cestu ke studiu přednesových skladeb a umožňuje mu vyjádřit jejich myšlenkový a emocionální obsah.

Základem výuky je přímo sólový zpěv, výuka je realizována ve všech ročnících I. i II. stupně. Žák navštěvuje hodiny komorního zpěvu, jejichž náplň je zaměřena na rozvíjení kolektivní souhry v souborech různého obsazení.

5.1.16.1 Charakteristika studijního zaměření

Studium rozvíjí přirozené a zdravé používání hlasu, dechovou a hlasovou techniku, artikulaci, intonaci, hudební představivost a schopnost kultivované interpretace. Žák se seznamuje s vokální tvorbou různých stylových období a žánrů, učí se pečovat o hlas a uplatňovat zásady hlasové hygieny.

Výuka hlavního předmětu probíhá individuálně, případně v případech stanovených RVP ZUV ve skupině. Součástí vzdělávání je Hudební nauka a od 4. ročníku povinně volitelná kolektivní hudební praxe.

5.1.16.2 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Sólový zpěv	1	1
Hudební nauka	1	1

Výuka sólového zpěvu v přípravném studiu probíhá individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

Výstupy přípravného studia:

Žák podle svých individuálních možností:

- používá přirozené držení těla a klidný postoj,
- rozlišuje mluvní a zpěvní hlas,
- napodobí jednoduchý melodický a rytmický útvar,
- zazpívá z paměti jednoduchou píseň v přirozené hlasové poloze,
- rozliší základní náladu a charakter písně,
- dodržuje elementární zásady hlasové hygieny.

5.1.16.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Hudební dílna*	–	–	–	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv – Arietta*	–	–	–	2	2	2	2	2	2	2	2

Žák navštěvuje jeden z uvedených povinně volitelných předmětů.

Zvolí-li si žák Hudební dílnu, musí být vícehlasý a komorní zpěv odpovídající výstupům studijního zaměření zajištěn v hlavním předmětu, při souhře s dalším žákem nebo v pěveckém projektu školy a zaznamenán v pedagogické dokumentaci.

V 1. ročníku základního studia může výuka hlavního předmětu probíhat individuálně nebo ve skupině nejvýše dvou žáků.

5.1.16.4 Učební osnovy předmětu Sólový zpěv

Základní studium I. stupně:

1. ročník - žák:

- prokáže orientaci v základních pěveckých pojmech, ukáže správné a přirozené držení těla a uvolněný postoj při zpěvu,
- předvede hluboký nádech s pozvolným výdechem, realizuje dechová cvičení vhodná k budování základů pro správné dýchání,

- zazpívá jednoduchá hlasová cvičení v rozsahu kvinty a jejich transpozice ve svém hlasovém rozsahu,
- zazpívá z paměti jednodušší lidové i umělé písně,
- rozliší dynamiku p, f.

2. ročník - žák:

- předvede jednoduchá hlasová cvičení, která použije při opatrném rozšiřování svého hlasového rozsahu, ale také při navozování hlavové rezonance,
- zobecní základy pěvecké techniky brumendo,
- měkce nasadí tóny, zazpívá lehce, nepřepíná hlas,
- předvede uvolněný postoj a správné držení těla při zpěvu,
- čistě zintonuje a zopakuje kratší melodické a rytmické útvary,
- předvede zřetelnou a přirozenou výslovnost,
- prokáže schopnost vyjádřit náladu písně (veselá, smutná),
- prokáže schopnost určité samostatné domácí přípravy.

3. ročník - žák:

- zobecní zásady klidného dýchání, fixuje správný uvolněný postoj při zpěvu,
- měkce nasadí tón, artikuluje bez větších obtíží,
- předvede legatový způsob zpěvu na hlasových cvičeních a aplikuje tento způsob při nácvičení písní,
- prokáže schopnost užití základní dynamiky a agogiky při interpretaci písní,
- zazpívá s doprovodem klavíru nebo jiného hudebního nástroje,
- prokáže znalost zásad hlasové hygieny.

4. ročník - žák:

- dodrží hluboký nádech (nosem), zadrží dech, klidný výdech, vše směřuje k budování dechové opory,
- zvolí a použije hlasová cvičení maximálně v rozsahu oktávy k rozšiřování hlasového rozsahu,
- zdokonalí a uplatní legatový způsob zpěvu v hlasových cvičeních i písních,
- pozná a užije základní agogiku a dynamiku p, mf, f, crescendo a decrescendo v melodii,
- nastuduje více písní z paměti, je schopen veřejného vystoupení.

5. ročník - žák:

- prokáže schopnost pracovat na vyrovnanosti hlasu, zdokonalí hlasovou techniku, nenásilným způsobem směřuje tóny do hlavové rezonance,
- užije vhodných hlasových cvičení k rozšiřování hlasového rozsahu,
- nachází nové možnosti svého hlasu,
- předvede schopnost výrazově vyjádřit píseň přiměřeně svým schopnostem, možnostem a temperamentu.

6. ročník - žák:

- zazpívá písně v náročnějších úpravách,
- předvede základní pěveckou, dechovou a artikulační techniku staccata, měkce a shora nasazeného tónu,

- použije získané návyky a dovednosti při nastudování písní, jejich interpretaci,
- prokáže orientaci v notovém zápise, předvede užití větší škály dynamiky, agogiky a výrazových prostředků,
- zazpívá písně v náročnějších úpravách napříč hudebními žánry,
- dodrží zásady hlasové hygieny (vzhledem k možným mutačním změnám).

7. ročník - žák:

- propojí základy dechové a pěvecké techniky, použije hlavovou rezonanci, měkce nasadí tón,
- prokáže dodržení základů správné artikulace, přirozeně a srozumitelně vyslovuje texty písní,
- zazpívá náročnější hlasová cvičení, ve kterých aplikuje legato a staccato, dbá na uvolnění čelisti,
- rozšiřuje hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnává hlasové rejstříky,
- kultivuje svůj hlasový projev a na základě pochopení hudby, včetně obsahu textů písně, zvolí adekvátní výrazové prostředky,
- nastuduje vybrané skladby a připraví se na absolventské vystoupení,
- zobecní důležitost návyků hlasové hygieny a důsledně je uplatňuje.

Základní studium II. stupně

1. ročník - žák:

- zdokonalí a prezentuje vědomé užití dosažené pěvecké, dechové a artikulární techniky,
- využije hlas v celém svém rozsahu a rozvine schopnost propojovat a vyrovnávat hlasové rejstříky,
- frázuje úměrně melodické linii skladby,
- prokáže pohotovou orientaci v notovém zápise a textu písní,
- uplatní základní agogiku a dynamiku, vystihne význam textu a zvolí přiměřené interpretační výrazové prostředky,
- zazpívá vokalizy úměrné své hlasové vyspělosti, lidové a umělé písně v náročnějších úpravách.

2. ročník - žák:

- prezentuje možnosti využití dynamiky a agogiky a dbá na kultivovaný hlasový projev,
- dodrží kultivované tvoření tónu a dle svých možností rozšiřuje hlasový rozsah,
- orientuje se v různých slohových hudebních obdobích a žánrech,
- prokáže schopnost vlastního kritického hodnocení svého výkonu,
- samostatně reaguje na pokyny korepetitora při korepetici.

3. ročník - žák:

- zazpívá větší dechové fráze,
- předvede vyrovnanost vokálů, zřetelně artikuluje, zpívá kantilénu,
- prokáže schopnost čistě intonovat v celém svém hlasovém rozsahu,
- vedle vokaliz a písní (různých stylů a žánrů) nastuduje i jednodušší árie,
- zvolí a vyhledává určitý druh repertoáru dle svého hudebního a estetického cítění,

- interpretuje vokální skladby s doprovodem nástroje, ale i s doprovodem komorního souboru (napříč žánry).

4. ročník - žák:

- zrekapituluje dosažené dovednosti a návyky v oblasti hlasové a dechové techniky, uvědoměle s nimi pracuje,
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu,
- předvede plynulé a správné frázování melodické linie,
- kultivovaně interpretuje vokální skladby s využitím širší dynamické a agogické škály,
- zhodnotí objektivně výkon svůj i jiných,
- prokáže znalost základní pěvecké literatury, má povědomí o interpretačních odlišnostech slohových období.

Učební osnovy předmětů Hudební nauka, Hudební dílna a Sborový zpěv jsou uvedeny ve společné části hudebního oboru.

5.1.17 Studijní zaměření Sborový zpěv

5.1.17.1 Charakteristika studijního zaměření

Sborový zpěv rozvíjí zdravé používání hlasu, dechovou a hlasovou techniku, intonaci, rytmické cítění, vícehlasý zpěv, hudební představivost a schopnost odpovědné spolupráce. Žáci interpretují vokální tvorbu různých období a žánrů a podílejí se na společném uměleckém výsledku pěveckého sboru Arietta.

Ve studijním zaměření jsou účelně propojeny vzdělávací oblasti Hudební interpretace a tvorba a Recepce a reflexe hudby. Hudebněteoretický, intonační, rytmický, poslechový a hudebněhistorický obsah je realizován přímo v předmětu Sborový zpěv jako sborová nauka. Žáci tohoto studijního zaměření proto nenavštěvují samostatný předmět Hudební nauka.

Škola neorganizuje přípravný pěvecký sbor. Žáci jednotlivých ročníků I. a II. stupně se vzdělávají ve společném sborovém tělese s přihlédnutím k věku, hlasovým možnostem a dosažené úrovni.

5.1.17.2 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Sborový zpěv	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Komorní sbor*	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	1	1	1	1	1	1

Komorní sbor je nepovinný předmět standardně určený žákům od 6. ročníku I. stupně a žákům II. stupně. Sbormistryně může podle hlasových, hudebních a studijních předpokladů, potřeb hlasového obsazení a organizačních možností školy zařadit také mladšího žáka. Údaj 0–1 v učebním plánu vyjadřuje možnost takového výjimečného zařazení v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně. Po přihlášení je docházka do předmětu v příslušném školním roce závazná.

5.1.17.3 Učební osnovy předmětu Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník - žák:

- předvede správný postoj (správné sezení) při zpěvu,
- prezentuje přirozený neforsírovaný zpěv,
- udrží představu tonality v rozsahu svého hlasu,
- napodobí hlavový tón (m3 dolů ve vyšší poloze),
- reaguje na základní dirigentská gesta,
- zazpívá kratší fráze legato,
- označí notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a jejich pomlky, houslový klíč, notovou osnovu, takt a taktové čáry.

2. ročník - žák:

- nasadí měkce tón,
- správně artikuluje,
- zazpívá legato,
- předvede přirozené otvírání úst při zpěvu,
- určí pohyb melodie dle výšky not,
- prokáže orientaci v typech posuvek.

3. ročník - žák:

- samostatně provede klidný nádech,
- předvede správné dýchání a uvědomuje si je,
- použije střídavý dech na intonačních cvičeních,
- prokáže postupné rozšíření svého hlasového rozsahu,
- zazpívá středně dlouhou frázi legato,
- zazpívá s vyrovnanými vokály,
- pěvecky rozliší dynamiku,
- zaintonuje jednohlasou píseň a jednoduchý dvojhlas,
- rozliší tóniny a stupnice.

4. ročník - žák:

- běžně zazpívá hlavový tón,
- zazpívá otevřené brumendo,
- aplikuje rozvíjející se hudební paměť,
- zazpívá písně pro volný nástup hlavních stupňů,

- zazpívá plynulé crescendo a decrescendo,
- zazpívá s vyrovnanými vokály,
- užije rozšířený hlasový rozsah,
- intonuje pěvecké modely vedoucí k rozšíření hlasového rozsahu,
- propojí vizuální orientaci s intonací melodie,
- zazpívá intervaly prima, sekunda, tercie, kvarta, kvinta.

5. ročník - žák:

- prokáže schopnost přesně reagovat na sbormistrova gesta,
- použije základy hlasové hygieny, kultury a výslovnosti,
- využije rozšířený hlasový rozsah,
- zazpívá intervaly prima – oktáva,
- zazpívá jednoduchý harmonický a polyfonní vícehlas.

6. ročník - žák:

- prokáže schopnost reagovat na výrazové požadavky sbormistra,
- nacvičí skladby dle notového partu,
- uplatní základy dechové techniky, intonace a rytmu,
- vyrovná hlasové rejstříky,
- samostatně zaintonuje svůj part ve vícehlasu s doprovodem.

7. ročník - žák:

- zobecní zásady hlasové hygieny a řídí se jimi,
- uplatní harmonické cítění,
- pohotově a kultivovaně předvede použití svého hlasu,
- prokáže schopnost aktivně pracovat s notovým partem,
- použije škálu agogických a dynamických možností,
- interpretačně odliší styly a období.

Základní studium II. stupně

1. ročník - žák:

- použije zásady hlasové hygieny a prezentuje je
- prokáže samostatnou orientaci v notovém zápisu
- zazpívá vícehlasé skladby v harmonickém slohu s doprovodem

2. ročník - žák:

- zazpívá vícehlasé skladby v harmonickém slohu bez doprovodu
- zazpívá vícehlasé polyfonní skladby
- samostatně zaintonuje svůj part ve vícehlasu
- interpretuje s vědomým užitím pěvecké techniky.

3. ročník - žák:

- zazpívá vícehlasou polyfonií a capella
- užije vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- prokáže orientaci ve struktuře sborové partitury

- samostatně nastuduje vedení svého hlasu.

4. ročník - žák:

- zazpívá složité polyfonní skladby
- výrazově rozliší interpretované skladby
- zazpívá z listu jednodušší skladby.

5.1.17.4 Učební osnovy nepovinného předmětu Komorní sbor

Komorní sbor je určen hlasově, hudebně a studijně vyspělým žákům. Rozvíjí jejich schopnost samostatně připravit a udržet hlas v menším vokálním uskupení, intonační jistotu, pohotovost, stylovou interpretaci a odpovědnost za společný výsledek.

7. ročník I. stupně – žák:

- samostatně připraví a udrží svůj hlas v menším vícehlasém obsazení,
- reaguje na gesta sbormistryně a na zpěv ostatních členů,
- přizpůsobuje hlas společnému zvuku, dynamice, intonaci a výrazu,
- orientuje se ve svém partu a v základním uspořádání vícehlasé partitury,
- odpovědně se podílí na veřejném provedení a zhodnotí vlastní výkon.

4. ročník II. stupně – žák:

- samostatně nastuduje náročnější hlasový part,
- udrží svůj hlas v komorním vícehlasu včetně polyfonní sazby,
- aktivně se podílí na společném frázování, dynamice, artikulaci a stylovém pojetí,
- reaguje na intonační a interpretační problémy a navrhne jejich řešení,
- formuluje a obhájí vlastní interpretační názor a respektuje společné rozhodnutí,
- objektivně zhodnotí vlastní výkon i výkon komorního sboru.

5.1.18 Recepce a reflexe hudby

Vyučovací předměty Hudební nauka a Hudební dílna zajišťují zejména realizaci vzdělávacího obsahu oblasti Recepce a reflexe hudby. Hudební dílna současně propojuje tuto oblast se vzdělávací oblastí Hudební interpretace a tvorba. Podmínky případného uvolnění žáka z pravidelné docházky a náhradního způsobu výuky jsou uvedeny v kapitole 5.1.1 Organizace vzdělávání v hudebním oboru.

5.1.18.1 Vyučovací předmět Hudební nauka

5.1.18.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební nauka seznamuje žáky se základními hudebními pojmy a zákonitostmi a rozvíjí jejich intonační, rytmické, sluchové a hudebněteoretické dovednosti. Poskytuje základní vhled do hudebních forem, hudebních nástrojů, dějin hudby a kulturního dění. Vede žáky k aktivnímu vnímání hudby, propojování teoretických poznatků s praktickou hudební činností, samostatné práci i spoluprací v kolektivu.

V přípravném studiu je předmět určen žákům instrumentálních studijních zaměření a sólového zpěvu. V základním studiu I. stupně je povinný od 1. do 5. ročníku ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru s výjimkou studijního zaměření Sborový zpěv, v němž je vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby integrován do předmětu Sborový zpěv formou sborové nauky.

Výuka probíhá jednou týdně kolektivní formou ve skupině nejvýše 20 žáků.

5.1.18.1.2 Učební plán přípravného studia

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Hudební nauka	1	1

Předmět lze v přípravném studiu navštěvovat nejvýše dva roky podle délky přípravného studia žáka.

Výstupy přípravného studia:

1. ročník – žák:

- zazpívá jednoduchou dětskou píseň a deklamuje říkadlo,
- zopakuje krátký rytmický nebo melodický motiv,
- zná základní hudební pojmy (notová osnova, houslový klíč, takt)
- zopakuje předvedený rytmus pomocí hry na tělo ve dvoudobém, třídobém nebo čtyřdobém metru,
- poslouchá krátké hudební ukázky přiměřené svému věku

2. ročník – žák:

- zazpívá snadnou lidovou píseň,
- rozliší vzestupnou a sestupnou melodii,
- pojmenuje a použije základní rytmické hodnoty not a pomlk – celou, půlovou a čtvrtovou,
- uplatní rytmický doprovod pomocí hry na tělo nebo jednoduchých dětských rytmických nástrojů
- poslouchá krátké hudební ukázky přiměřené svému věku

5.1.18.1.3 Učební plán

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hudební nauka	1	1	1	1	1	–	–

Vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby je v 6. a 7. ročníku dále rozvíjen v hlavním předmětu, v Hudební dílně a v dalších předmětech kolektivní hudební praxe.

Učební osnovy základního studia I. stupně:

1. ročník – žák:

- čte a zapisuje noty v houslovém klíči,
- čte a zapisuje základní rytmické hodnoty not a pomlk,
- reprodukuje krátký rytmický úryvek,
- zná elementární dynamická znaménka a jejich význam,
- rozliší stoupající a klesající melodii,
- rozliší pomalé, střední a rychlé tempo,
- pozná nejčastěji používané hudební nástroje.

2. ročník – žák:

- čte a píše noty v houslovém klíči, včetně not s posuvkami u noty a v předznamenaní
- vyjmenuje pořadí křížků a béček, zná předznamenaní probraných stupnic a tyto stupnice zapíše,
- označí půltóny mezi 3. a 4. a 7. a 8. stupněm durové stupnice a má sluchovou představu celého tónu a půltónu,
- vyjmenuje základní intervaly,
- vytvoří nebo nalezne tónický kvintakord v probírané stupnici,
- reprodukuje jednoduchá rytmická cvičení,
- zařadí probírané hudební nástroje do skupin dechových, strunných, bicích a klávesových a vyjádří vlastní názor na poslechovou skladbu.

3. ročník – žák:

- čte a píše noty v houslovém klíči a podle požadavků svého nástroje také v basovém klíči,
- zná probrané durové a mollové stupnice a rozlišuje druhy mollových stupnic (aiolskou, harmonickou a melodickou),
- základní intervaly rozlišuje na čisté a velké a zvládne je vytvořit v C dur, u probraných stupnic vytvoří tónický kvintakord,
- sluchem rozpozná durovou a mollovou tóninu,
- orientuje se v rytmických hodnotách včetně šestnáctinových not a reprodukuje zapsaná rytmická cvičení,
- má fundamentální znalosti o významných skladatelích české hudby, zejména o Bedřichu Smetanovi a Antonínu Dvořákovi.

4. ročník – žák:

- chápe a používá nutné hudební pojmy, označení a názvosloví probíraného učiva,
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny,
- chápe význam základních harmonických funkcí – tóniky, subdominanty a dominanty,
- vytvoří jednoduchý doprovod k melodii s využitím ostinata, bourdonu nebo jiného vhodného způsobu doprovodu,

- chápe princip rozdělení pěveckých hlasů a hudebních nástrojů do skupin a orientuje se ve složení hlavních hudebních těles,
- rozpozná a pojmenuje probírané hudební nástroje v poslechových ukázkách,
- má elementární znalosti o hudebním baroku a klasicismu, zejména o významných představitelích – J. S. Bachovi, W. A. Mozartovi a L. van Beethovenovi.

5. ročník – žák:

- orientuje se v zásadních hudebních formách a pozná je ve vybraných jednoduchých poslechových ukázkách,
- aktivně poslouchá vybrané hudební ukázky,
- rozpozná hlavní charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých hudebních epochách,
- má jednoduché znalosti o významných skladatelích romantismu, impresionismu a hudby 20. století,
- vyjádří vlastní názor na znějící hudbu a jednoduše jej zdůvodní,
- propojuje získané hudebně-teoretické znalosti s praktickými hudebními činnostmi,
- má prostý přehled o hudebním a kulturním dění ve svém okolí a regionu.

5.1.18.2 Vyučovací předmět Hudební dílna

5.1.18.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební dílna je povinně volitelný kolektivní předmět určený žákům instrumentálních studijních zaměření a sólového zpěvu od 4. ročníku I. stupně do 4. ročníku II. stupně. Propojuje vzdělávací obsah oblastí Hudební interpretace a tvorba a Recepce a reflexe hudby.

Předmět je zaměřen na společné muzicírování, praktické využívání hudebněteoretických poznatků, rozvoj tvořivosti, rytmického a intonačního cítění, poslechových dovedností, kulturního přehledu a schopnosti reflektovat vlastní i slyšený hudební výkon. Podporuje také mezioborovou spolupráci, práci s méně tradičními nástroji, dechová a relaxační cvičení a bezpečné zvládnutí trémy a emocí spojených s veřejným vystupováním.

Součástí předmětu mohou být prožitkové a relaxační hudební činnosti inspirované vybranými muzikoterapeutickými přístupy. Tyto činnosti mají vzdělávací a rozvojový charakter a nepředstavují poskytování terapeutické péče.

Obsah předmětu se přizpůsobuje věku, technické a hudební vyspělosti žáků, nástrojovému a hlasovému obsazení skupiny a aktuálním možnostem školy.

5.1.18.2.2 Obsahové vymezení

Ve výuce jsou využívány zejména:

- komorní a souborová hra v různém obsazení,
- rytmická, intonační, sluchová, dechová, relaxační a pohybová cvičení,
- hra na boomwhackers, vlastní nástroje žáků a další doplňkové či méně tradiční nástroje,

- improvizace a elementární hudební tvorba,
- tvorba jednoduchých doprovodů písní,
- orientace v partu a ve společném hudebním tvaru,
- aktivní poslech hudby a rozlišování základních znaků skladeb,
- poznávání hudebních slohů, žánrů a vybraných autorů,
- práce s melodií, rytmem, harmonií, barvou zvuku, dynamikou, tichem a dechem,
- návštěvy koncertů, divadelních a hudebně-dramatických představení a jejich následná reflexe,
- ústní nebo písemné vyjadřování k hudebnímu zážitku,
- rozvoj spolupráce, soustředění, vzájemného naslouchání a kultury projevu.

5.1.18.2.3 Organizační vymezení

Výuka probíhá kolektivní formou v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně. Žáci jsou zpravidla rozděleni do skupiny 4.–6. ročníku I. stupně a skupiny zahrnující 7. ročník I. stupně a 1.–4. ročník II. stupně. Konkrétní rozdělení může škola upravit podle počtu, věku, vyspělosti a nástrojového či hlasového obsazení žáků. Ve skupině je nejvýše 20 žáků.

Předmět může být realizován v učebně, koncertním sále nebo mimo školu při kulturních akcích a vzdělávacích výjezdech. S výjimkou pravidelné týdenní výuky může být část vzdělávacího obsahu uskutečněna také v jiné organizační formě, pokud celkový rozsah odpovídá stanovené hodinové dotaci.

5.1.18.2.4 Učební plány

Vyučovací předmět	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Hudební dílna	1	1	1	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel zejména:

- vede žáky ke spolupráci, vzájemnému naslouchání a respektu při společné hudební činnosti,
- propojuje teoretické poznatky s praktickou interpretací, improvizací a tvorbou,
- vede žáky k vnímání a kultivovanému vyjadřování emocí v hudbě,
- vytváří prostor pro samostatnost, hudební iniciativu a spoluodpovědnost za společný výsledek,
- rozvíjí schopnost žáků vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názor na slyšenou i provozovanou hudbu,
- vytváří bezpečné prostředí pro práci s dechem, pohybem, zvukem a hudebním prožitkem,
- vede žáky k vnímání hudby v historických, stylových a kulturních souvislostech,

- podporuje tvořivost, fantazii, soustředění, uvolnění, zdravé sebevědomí a radost ze společného muzicírování.

5.1.18.2.5 Očekávané výstupy

4.–5. ročník I. stupně – žák:

- aktivně se zapojuje do společné hudební činnosti,
- dodržuje základní pravidla práce v kolektivu,
- reaguje na pokyny učitele a spolupracuje s ostatními,
- propojuje základní teoretické poznatky s praktickou hudební činností,
- zapojuje se do rytmických, tvořivých, improvizčních, dechových a relaxačních činností,
- vnímá reakce vlastního těla na dech, rytmus, zvuk, pohyb a uvolnění a volí vhodné nástroje či činnosti,
- aktivně poslouchá hudbu a jednoduchým způsobem vyjadřuje svůj názor.

6.–7. ročník I. stupně – žák:

- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře přiměřeně svým schopnostem,
- orientuje se ve svém partu a ve společném průběhu skladby,
- přizpůsobuje svůj výkon rytmicky, dynamicky a výrazově potřebám celku,
- využívá získané teoretické poznatky při praktické hudební činnosti,
- vědomě pracuje s dechem, soustředěním a uvolněním a reflektuje jejich vliv na hudební výkon,
- rozpozná základní znaky vybraných hudebních stylů a forem,
- stručně ústně nebo písemně reflektuje slyšenou či prováděnou hudbu.

1.–2. ročník II. stupně – žák:

- samostatněji připravuje svůj part a odpovědně se podílí na práci souboru,
- aktivně využívá teoretické poznatky při interpretaci, improvizaci a tvorbě jednoduchých doprovodů,
- vnímá souvislosti mezi hudební teorií, praxí a kulturním kontextem,
- vhodně využívá dechová, relaxační nebo koncentrační cvičení při přípravě na hudební výkon,
- porovnává různá interpretační pojetí,
- formuluje vlastní názor na hudební dílo a přiměřeně jej zdůvodní.

3.–4. ročník II. stupně – žák:

- odpovědně spolupracuje v souboru různého obsazení,
- spoluvytváří společný zvuk, výraz a interpretační pojetí,
- samostatně propojuje teoretické poznatky s praktickou hudební činností,
- vědomě používá vhodné postupy pro soustředění, uvolnění a zvládání trémy,
- chápe hudbu v širších historických a stylových souvislostech,
- kultivovaně a věcně reflektuje hudební zážitky i vlastní práci v kolektivu,
- využívá zkušenosti z koncertů, představení a společného muzicírování pro svůj další

hudební rozvoj.

5.1.18.2.6 Hodnocení žáků

Při hodnocení se přihlíží zejména k míře a kvalitě zapojení žáka do společné práce, schopnosti spolupráce, hudební připravenosti, aktivnímu a tvořivému přístupu, schopnosti propojovat teoretické poznatky s praktickou činností a úrovni ústní nebo písemné reflexe hudebních zážitků a vlastního výkonu. Hodnocení zohledňuje věk, individuální předpoklady a dosažený pokrok žáka.

5.1.19 Společné učební osnovy komorní a souborové hry

Učební osnovy jsou společné pro vyučovací předměty **Komorní hra, Souborová hra a Komorní nebo souborová hra** ve studijních zaměřeních Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na saxofon, Hra na lesní roh, Hra na trubku, Hra na kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Hra na baskytaru, Hra na bicí nástroje a Hra na akordeon.

Předměty vycházejí ze vzdělávací oblasti **Hudební interpretace a tvorba**. Žák v nich prakticky uplatňuje znalosti a dovednosti získané v hlavním předmětu, rozvíjí schopnost souhry, orientaci ve vlastním partu a ve společném hudebním tvaru, sluchovou kontrolu, odpovědnost, spolupráci a schopnost podílet se na společném interpretačním výsledku.

Velikost a obsazení hudebních uskupení se řídí jejich zaměřením, nástrojovými možnostmi žáků a podmínkami školy. Výuka může být organizována společně pro žáky různých ročníků a pro žáky I. a II. stupně. Repertoár a dílčí požadavky učitel přizpůsobuje věku, technické úrovni, nástrojovému obsazení a zkušenostem žáků.

7. ročník I. stupně – žák:

- samostatně připraví a spolehlivě zahraje svůj part přiměřené obtížnosti,
- orientuje se ve svém partu a v základním průběhu a členění skladby,
- udrží společné tempo a rytmus a reaguje na společné nástupy, změny a ukončení,
- vnímá hru spoluhráčů a přizpůsobuje jim intonaci, dynamiku, tempo, artikulaci, frázování a výraz,
- rozliší sólovou, doprovodnou, rytmickou nebo jinou funkci svého partu,
- reaguje na gesto vedoucího hráče, učitele nebo dirigenta,
- podle povahy nástroje a uskupení využívá odpovídající technické a zvukové možnosti svého nástroje,
- podle potřeby a svých možností naladí nebo připraví nástroj ke společné hře,
- dodržuje dohodnuté interpretační a organizační zásady,
- odpovědně spolupracuje na společném výsledku,
- zhodnotí vlastní výkon i výkon souboru a přiměřeně reaguje na zpětnou vazbu.

4. ročník II. stupně – žák:

- samostatně nastuduje svůj part a řeší jeho technické a interpretační nároky,

- orientuje se v notovém zápisu, ve společné hudební struktuře a podle charakteru uskupení také v partituru,
- využívá získané technické a výrazové dovednosti ve prospěch společného provedení,
- aktivně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu, frázování, dynamiky a stylového pojetí skladby,
- pohotově reaguje na spoluhráče, vedoucího hráče nebo dirigenta a na nenadálé situace při zkoušce nebo veřejném provedení,
- formuluje vlastní interpretační návrhy, přiměřeně je obhájí a respektuje společné rozhodnutí,
- odpovědně spolupracuje v souborech různého obsazení a žánrového zaměření,
- podle svých možností využívá zkušenosti ve prospěch mladších nebo méně zkušených spoluhráčů,
- objektivně zhodnotí vlastní výkon, výkon spoluhráčů a výsledné provedení,
- využívá získané zkušenosti pro další samostatné studium a neprofesionální uměleckou praxi.

U hry na bicí nástroje žák podle charakteru souboru navíc koordinuje rytmický doprovod s ostatními nástroji, orientuje se v odpovídajícím notovém zápisu nebo partituru bicích nástrojů a uplatňuje přiměřenou improvizaci. U harmonických nástrojů podle možností využívá akordické značky a doprovodnou funkci nástroje.

Žák zařazený do některého z těchto předmětů nepovinně před 4. ročníkem I. stupně plní dílčí výstupy přiměřené svému věku, dosažené úrovni a charakteru hudebního uskupení.

5.2 Výtvarný obor

Výtvarný obor je určen žákům se zájmem o výtvarné umění a vlastní tvořivou činnost. Výuka směřuje k rozvíjení osobnosti žáka, jeho výtvarného myšlení, citlivosti, představivosti a schopnosti osobitého sebevyjádření. Důraz je kladen také na spolupráci, vzájemný respekt a schopnost přemýšlet o vlastní práci i o výtvarném umění.

Výuka je rozdělena do předmětů **Plošná tvorba** a **Prostorová tvorba**. Plošná tvorba zahrnuje zejména kresbu, malbu a grafické techniky. V Prostorové tvorbě se žáci učí pracovat s keramickou hlinou a dalšími materiály, vytvářet prostorové objekty a podílet se na výtvarných akcích. V průběhu studia se seznamují s výtvarnou kulturou, starým i moderním uměním a s kulturními památkami.

Nově přijatí žáci jsou zařazováni do ročníků podle věku, schopností a dosažené úrovně. Učitel respektuje jejich individuální předpoklady, pracovní tempo a mentální zralost. Součástí výuky mohou být výtvarné výlety, návštěvy výstav, muzeí a galerií, plenéry, mezioborové projekty a spolupráce s jinými školami nebo kulturními institucemi.

Výuka probíhá ve skupinách nejvýše 15 žáků. Výtvarný obor každoročně prezentuje výsledky

vzdělávání prostřednictvím výstav, projektů a dalších veřejných prezentací. Žáci s hlubším zájmem mohou být připravováni k talentovým zkouškám na školy uměleckého zaměření.

5.2.1 Vzdělávací oblast Výtvarná tvorba

5.2.1.1 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

5.2.1.1.1 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Plošná tvorba	2	2
Prostorová tvorba	1	1
Celkem	3	3

Přípravné studium je organizačně spojeno s výukou 1. ročníku základního studia I. stupně a probíhá jednou týdně v rozsahu tří vyučovacích hodin. Žáci přípravného studia přitom plní vzdělávací obsah a očekávané výstupy stanovené pro přípravné studium. Celkový počet žáků ve společně vyučované skupině nepřesahuje 15.

5.2.1.1.2 Učební osnovy přípravného studia I. stupně

Přípravné výtvarné studium seznamuje žáky hravou formou se základními výtvarnými technikami kresby, malby a prostorové tvorby. Žáci si osvojují základní pracovní a hygienické návyky, učí se tvořivě myslet a spolupracovat.

Plošná tvorba

1. ročník – žák:

- používá základní kreslicí nástroje,
- namaluje obraz vodovými nebo temperovými barvami a pracuje s barevnými skvrnami,
- dodržuje hygienické a pracovní návyky ve výtvarném ateliéru,
- respektuje členění výuky na motivaci, práci, přestávku a úklid,
- reaguje na podněty učitele,
- vybaví si hlavní kulturní památky ve svém okolí.

2. ročník – žák:

- využívá základní prvky kresby – bod, linii a plochu,
- míchá barvy a objevuje jejich vlastnosti a možnosti,
- pozná a pojmenuje používané pomůcky,
- zapojuje se do spolupráce se spolužáky,
- popíše známé památky v místě svého bydliště a rozliší jejich základní výtvarné znaky.

Prostorová tvorba

1. ročník – žák:

- zkoumá proměny materiálů při jejich tvarování,
- dodržuje hygienické a pracovní návyky ve výtvarném ateliéru,
- rozliší základní rozdíly mezi plošným a prostorovým vyjadřováním,
- přidává a odebírá hmotu,
- respektuje členění výuky a pokyny učitele,
- vybaví si hlavní kulturní památky ve svém okolí.

2. ročník – žák:

- pracuje s keramickou hlínou,
- zkoumá stopy nástrojů a možnosti jejich využití,
- vytvoří keramický plát,
- převede jednoduchý kresebný návrh do plochy keramického plátu,
- spolupracuje s ostatními a pomáhá s čištěním a úklidem pomůcek,
- popíše známé památky a rozliší jejich základní výtvarné znaky.

5.2.1.1.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Celková hodinová dotace činí 21 hodin v I. stupni a 12 hodin ve II. stupni.

Pro žáky, kteří neabsolvovali základní studium I. stupně, může škola organizovat jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně. Jeho hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně a vzdělávací obsah se stanoví podle dosažené úrovně, individuálních předpokladů a potřeb žáka.

5.2.1.1.4 Učební osnovy základního studia I. a II. stupně

Plošná tvorba – základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- používá různé kreslicí nástroje a porovnává jejich působení,
- míchá barvy ze základních barev a rozezná barvy syté a světlé,
- rozvrhne námět ve formátu,
- převede jednoduchý návrh do zvoleného formátu,
- výtvarně zaznamená jednoduchým způsobem památku ze svého okolí.

2. ročník – žák:

- volí kreslicí nástroj podle zamýšlené stopy,
- umístí kresbu do formátu a reaguje na korekci učitele,
- míchá barvy a orientuje se v barevném kruhu,

- rozezná teplé a studené barvy,
- respektuje pravidla chování při návštěvě muzea nebo galerie.

3. ročník – žák:

- samostatně volí kreslicí nástroj a pracuje s jeho vlastnostmi,
- kombinuje základní kresebné techniky,
- používá barevný kruh a barevný kontrast,
- popíše vlastnosti barev, zejména sytost, průzračnost a krycí schopnost,
- vyjádří osobní prožitek z uměleckého díla a reaguje na zadání při práci v galerii nebo muzeu.

4. ročník – žák:

- pozoruje skutečnost a výtvarně ji zaznamená,
- zachytí charakteristický detail,
- využívá harmonii a kontrast barev,
- popíše jednotlivé kroky své práce,
- vybere umělecké dílo, které jej oslovilo, a zaznamená je formou skic a poznámek.

5. ročník – žák:

- kresebně vyjádří tvary, prostor a objemy,
- používá jednoduché způsoby vizování,
- obohacuje barevnou škálu o další odstíny,
- popíše postup a výsledek své práce.

6. ročník – žák:

- ovládá základní technologické postupy malby akvarelem a temperou,
- připraví podklad k malbě,
- volí velikost formátu s ohledem na své pracovní tempo a záměr,
- používá úhlové vizování,
- objasní svůj výtvarný záměr spolužákům.

7. ročník – žák:

- kombinuje kreslířské a malířské techniky podle svého záměru,
- využívá optické působení barev,
- používá úhlové a poměrové vizování,
- samostatně plánuje práci a dodržuje vhodné výtvarné a technologické postupy,
- vytvoří výtvarný cyklus a dokončenou práci adjustuje,
- prezentuje a zdůvodní svůj záměr a navrhne postup práce,
- osobitě parafrázuje vybrané výtvarné dílo,
- vyhledává informace a souvislosti z dějin výtvarné kultury v dostupných zdrojích.

Plošná tvorba – základní studium II. stupně

Na konci 2. ročníku žák:

- ovládá základní technologické postupy kresby, malby a grafiky a plánuje svou práci,

- vhodně kombinuje výtvarné techniky,
- volí techniku odpovídající řešenému výtvarnému problému,
- dokončenou práci vhodně adjustuje,
- prezentuje svou práci před skupinou.

Na konci 4. ročníku žák:

- samostatně vyhledává a volí inspirační náměty a vhodně je zpracovává,
- rozvíjí vlastní osobitý výtvarný výraz,
- využívá získané zkušenosti k vyjádření vlastního záměru,
- kriticky hodnotí svou práci,
- čerpá podněty z různých oblastí kultury a vědy,
- orientuje se ve výtvarném umění a podle potřeby vyhledává informace v odborných a dalších vhodných zdrojích.

Prostorová tvorba – základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- pozná a pojmenuje používané pomůcky a materiály,
- rozliší základní materiály, zejména papír, hlínu, látku, dřevo, plast a kov,
- modeluje základní tvary,
- připraví šlikr a používá jej při spojování částí,
- využívá jednoduché způsoby zdobení povrchu,
- výtvarně zaznamená památku ze svého okolí.

2. ročník – žák:

- sestaví prostorový tvar ze základních částí,
- rozděluje práci do dílčích kroků,
- spojuje části keramické plastiky pomocí šlikru,
- používá špachtle při úpravě povrchu,
- rozliší hladký a strukturovaný povrch,
- připraví glazuru podle základních technologických postupů,
- respektuje pravidla chování při návštěvě muzea nebo galerie.

3. ročník – žák:

- obohatí základní tvar o detaily a postupuje od celku k detailu,
- používá různé možnosti povrchové úpravy podle svého záměru,
- připraví glazuru a volí způsob jejího nanášení,
- vyjádří osobní prožitek z uměleckého díla a reaguje na zadání při práci v galerii nebo muzeu.

4. ročník – žák:

- vystihne tvar, detail, prostor a objem,
- respektuje vlastnosti keramické hlíny, zejména nosnost, zavadání a sesychání,
- pracuje s množstvím nanášené glazury s ohledem na požadovaný účinek,
- popíše jednotlivé kroky své práce,
- vybere umělecké dílo, které jej oslovilo, a zaznamená je formou skic a poznámek.

5. ročník – žák:

- zpracuje návrh a zachytí svou představu z různých pohledů,
- převede navržený tvar do materiálu,
- navrhne a porovná varianty zpracování svého záměru,
- dodržuje technologický postup při vytváření prostorového díla,
- využívá při glazování náhodu a experiment,
- popíše zvolený technologický postup.

6. ročník – žák:

- posoudí způsob realizace prostorového díla a navrhne možnosti řešení,
- rozliší druhy keramické hlíny a volí je podle svého záměru,
- vhodně uchová rozpracovanou keramickou práci,
- objasní svůj záměr spolužákům.

7. ročník – žák:

- samostatně zpracuje námět,
- ovládá základní technologické postupy prostorové tvorby a volí vhodnou techniku,
- vhodně uchovává, zvlhčuje a suší rozpracované keramické dílo,
- respektuje pravidla bezpečné práce a zásady nakládání keramické pece,
- prezentuje svůj záměr, technologický postup a způsob řešení,
- vyhledává inspirační podněty v různých oblastech kultury a vědy.

Prostorová tvorba – základní studium II. stupně:

Na konci 2. ročníku žák:

- pracuje s novými možnostmi prostorového vyjádření a kombinuje různé materiály,
- navrhuje způsoby řešení technologických problémů,
- navrhne možnosti instalace díla,
- aktivně se podílí na instalaci vlastní práce i prací spolužáků,
- prezentuje svou práci před skupinou.

Na konci 4. ročníku žák:

- využívá získané zkušenosti k tvorbě vlastního prostorového díla,
- průběžně koriguje svůj záměr podle potřeby,
- analyzuje díla jiných tvůrců z hlediska technologického postupu,
- volí a realizuje vhodné instalační řešení s ohledem na prostor, světlo a technologické možnosti,
- kriticky hodnotí svou práci,
- čerpá inspirační podněty z různých oblastí kultury a vědy,
- orientuje se ve výtvarném umění a podle potřeby vyhledává informace ve vhodných zdrojích.

5.2.2 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe výtvarného umění

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je vymezen oblastmi **Výtvarná tvorba** a **Recepce a reflexe výtvarného umění**. Obě oblasti jsou vzájemně propojeny a jejich vzdělávací obsah je

průběžně realizován v předmětech Plošná tvorba a Prostorová tvorba.

5.3 Taneční obor

Taneční obor rozvíjí prostřednictvím pohybových a tanečních činností tělesné dispozice, pohybovou kulturu, tvořivost, hudební a prostorové cítění a schopnost osobitého tanečního projevu. Žáci si postupně osvojují taneční techniky, kultivují pohybové vyjádření, učí se spolupracovat a reflektovat vlastní výkon i výkon ostatních.

Přípravné studium je vyučováno v samostatné skupině. Výuka základního studia I. a II. stupně je podle počtu, věku a dosažené úrovně žáků organizována ve společných skupinách tvořených žáky více ročníků. Každý žák přitom plní vzdělávací obsah a očekávané výstupy svého ročníku a studuje v rozsahu hodinové dotace stanovené učebním plánem. V základním studiu je ve skupině nejvýše 15 žáků. V přípravném studiu je ve skupině zpravidla nejvýše 15 žáků; ve výjimečných případech a při vhodných prostorových podmínkách může být ve skupině nejvýše 20 žáků.

5.3.1 Vzdělávací oblast Taneční tvorba a interpretace

5.3.1.1 Studijní zaměření Taneční výchova

5.3.1.1.1 Učební plán přípravného studia I. stupně

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	2	2

5.3.1.1.2 Učební osnovy přípravného studia I. stupně

Přípravná taneční výchova rozvíjí přirozené pohybové schopnosti žáků, podporuje správné držení těla, obratnost, orientaci v prostoru a rytmické cítění. Prostřednictvím jednoduchých pohybových a tanečních her motivuje žáky k další práci.

Na konci přípravného studia žák:

- předvede základní polohy těla, zejména leh, sed, klek a stoj,
- využívá základní pohyb z místa, zejména chůzi, běh a poskočný krok,
- rozliší pomalé a rychlé tempo,
- předvede jednoduché akrobatické a obratnostní prvky přiměřené svému věku,
- pozná základní orientační body v prostoru,
- uvolní a protáhne tělo v jednoduchých cvičeních.

5.3.1.1.3 Učební plán základního studia I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Taneční průprava	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Taneční praxe	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Celkem	2	2	3	3	3	4	4	3	3	3	3

Celková hodinová dotace činí 21 hodin v I. stupni a 12 hodin ve II. stupni. Zvýšená dotace Taneční praxe v 6. a 7. ročníku je využívána zejména k tvorbě a nácviku choreografií, přípravě veřejných a absolventských vystoupení a k prohloubení společné taneční tvorby. Výuku Taneční praxe lze v těchto ročnících organizovat ve společné skupině.

Pro žáky, kteří neabsolvovali základní studium I. stupně, může škola organizovat jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně. Jeho hodinová dotace se řídí učebním plánem základního studia II. stupně a vzdělávací obsah se stanoví podle dosažené úrovně, individuálních předpokladů a potřeb žáka.

5.3.1.1.4 Učební osnovy základního studia I. a II. stupně

Taneční průprava – základní studium I. stupně

1. ročník – žák:

- pojmenuje základní části těla,
- předvede jednoduchá cvičení v přízemních polohách,
- uplatňuje zásady správného držení těla,
- vytvoří řadu, zástup a kruh,
- předvede jednoduché obratnostní prvky,
- použije cval vpřed a stranou.

2. ročník – žák:

- uplatňuje správné držení těla také při pohybu z místa,
- pohybuje se po kruhu a diagonále jednotlivě i v zástupu,
- orientuje se v základních skupinových vztazích,
- rytmitizuje slova,
- pojmenuje zvládnuté taneční prvky,
- předvede poskočný krok a krok sun krok.

3. ročník – žák:

- uplatňuje správné držení těla v polohách i při pohybu,
- vysvětlí základní principy správného držení těla,

- předvede základní paralelní pozici nohou,
- vědomě pracuje s dolními končetinami,
- rozliší různé taneční polohy,
- pracuje čelem a bokem k tyči,
- předvede základní pozice nohou, plié a relevé.

4. ročník – žák:

- zopakuje taneční variaci v rámci svých možností,
- reaguje na změny v hudbě při taneční improvizaci,
- orientuje se v prostoru a pohybuje se po diagonále a kruhu,
- rozliší švihový a vedený pohyb,
- používá přípravné port de bras,
- předvede vybrané prvky klasické taneční techniky u tyče i na volnosti,
- používá základní postavení horních končetin.

5. ročník – žák:

- udrží skupinovou polyrytmii a vlastní vnitřní rytmus,
- předvede rolování trupu ve stoji,
- pracuje s prostorem a hudební předlohou,
- předvede chůzi a běh v plié,
- používá základní postavení zad v moderním tanci a práci s náčiním,
- předvede vybrané prvky klasické taneční techniky na volnosti a u tyče,
- využívá pérování, švihy, kmity a port de bras.

6. ročník – žák:

- předvede jednoduché otočky z místa,
- pracuje s rovnováhou, záklony, závěsy a skluzy,
- používá kmity v nízkých polohách,
- spojuje skoky s tanečními kroky,
- udrží správné držení zad v delších vazbách,
- rozliší postavení těla v klasickém tanci a současných technikách,
- používá základní pozice dolních končetin a vybrané prvky u tyče,
- používá odborné názvosloví a přiměřeně posoudí vlastní pohybové možnosti.

7. ročník – žák:

- předvede vybrané skoky a prvky klasické taneční techniky na volnosti,
- spojuje naučené prvky do krátkých vazeb,
- udrží rovnováhu v passé,
- vědomě využívá vytažení a zpevnění těla,
- propojuje technické provedení s vnitřním prožitkem pohybu.

Taneční průprava – základní studium II. stupně

1. ročník – žák:

- uplatňuje současné taneční techniky,
- zvládá otočky v plié a na relevé,
- používá švihy v přízemních polohách,

- reaguje na hudební i nehupební podněty,
- přizpůsobuje taneční výraz zvolenému námětu.

2. ročník – žák:

- používá pohyb po spirále,
- předvede otočky na relevé a v plié,
- rozvíjí flexibilitu dolních končetin,
- reaguje na výraz a gesto v tanci,
- používá správnou odbornou terminologii.

3. ročník – žák:

- orientuje se v různých oblastech tanečního umění,
- vnímá vnitřní a vnější prostor,
- zvládá technicky a obsahově náročnější taneční úkoly,
- používá současnou techniku v tanečních variacích a rozvíjí ji do dalších variant.

4. ročník – žák:

- využívá získané pohybové dovednosti a zkušenosti,
- používá převaly a kmity v přízemních polohách,
- předvede skoky z místa,
- využívá techniky různých pohybových směrů.

Taneční praxe – základní studium I. stupně:

1. ročník – žák:

- zapamatuje si jednoduchý pohybový úkol a předvede jej podle svých možností,
- vyjádří pohybem a mimikou základní náladu,
- předvede naučený tanec před spolužáky,
- používá jednoduchou rekvizitu,
- orientuje se při pohybu v prostoru,
- zapojí se do taneční hry s náčiním.

2. ročník – žák:

- osvojí si a předvede přiměřeně náročný tanec,
- pracuje samostatně, ve dvojici i v kolektivu,
- pohybově improvizuje na hudební předlohu,
- pojmenuje naučené taneční prvky,
- propojuje základní technické prvky v krátké vazbě.

3. ročník – žák:

- uplatňuje získané pohybové dovednosti v taneční praxi,
- vhodně používá rekvizity,
- spolupracuje při pohybové a prostorové souhře,
- aktivně se zapojuje do tvorby krátkých etud.

4. ročník – žák:

- zhodnotí svůj výkon i výkon spolužáků,
- využívá získané znalosti ke zlepšení svého výkonu,
- uplatňuje hudební cítění v tanečních etudách,

- používá rekvizity v krátkých choreografických celcích.

5. ročník – žák:

- propojuje pohyb s prací s rekvizitou,
- předvede krátkou etudu s rekvizitami,
- spolupracuje na tvorbě choreografie,
- přizpůsobí taneční výraz zvolenému námětu.

6. ročník – žák:

- propojuje emocionální projev se získanou taneční technikou,
- používá naučenou techniku v praxi,
- hodnotí vlastní výkon při přípravě a realizaci tanečního vystoupení,
- podílí se na výběru tématu choreografie a hudebního doprovodu,
- prezentuje své názory a tvůrčí podněty.

7. ročník – žák:

- samostatně řeší krátké choreografické etudy,
- zhodnotí taneční výkon jiného souboru nebo uskupení,
- používá získanou techniku při práci s rekvizitou,
- využívá svou technickou vybavenost při improvizaci,
- spolupracuje na tvorbě, nácviku a veřejném provedení absolventské nebo jiné rozsáhlejší choreografie.

Taneční praxe – základní studium II. stupně:

1. ročník – žák:

- charakterizuje obsah choreografického díla,
- vybere a tvořivě zpracuje krátký úsek choreografie,
- používá rekvizitu v choreografii,
- ve spolupráci s učitelem řeší své postavení v taneční kompozici,
- používá správnou taneční terminologii.

2. ročník – žák:

- používá taneční prvky záměrně a respektuje výrazovou linii choreografie,
- zhodnotí navštívené taneční představení nebo projekci,
- rozliší vybrané taneční styly,
- používá taneční techniku při analýze a syntéze pohybu.

3. ročník – žák:

- vytvoří vlastní taneční etudu,
- předvede taneční choreografii,
- podílí se na řešení osvětlení, kostýmů a účesů,
- porovnává různá choreografická řešení a hodnotí jejich přednosti a nedostatky.

4. ročník – žák:

- vkládá do tanečního projevu výraz a emoce,
- podílí se na tvorbě a interpretaci choreografie,
- navrhne kostýmy, účesy nebo způsob osvětlení jeviště,
- samostatně a odpovědně přispívá ke společnému uměleckému výsledku.

5.3.2 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe tanečního umění

Vzdělávací obsah tanečního oboru je vymezen oblastmi **Taneční tvorba a interpretace** a **Recepce a reflexe tanečního umění**. Obě oblasti jsou vzájemně propojeny a jejich vzdělávací obsah je průběžně realizován v předmětech Taneční průprava a Taneční praxe.

5.4 Literárně-dramatický obor

Literárně dramatický obor si klade za cíl harmonicky rozvíjet osobnost člověka, jeho tvořivý a odpovědný přístup k životu a rozvíjení schopností osobitého a kultivovaného projevu.

Základem a prostředkem je tvořivá dramatická hra, jejímž důležitým principem je výuka prostřednictvím hry a zážitku, a tvořivá dramatická činnost. Těmito složkami je rozvíjena jednak dramatická múzičnost (schopnost vnímat a tvořivě zobrazit v čase lidské chování a jednání), jednak také sociabilní složky (mj. schopnost kolektivně cítit, řešit obtížné sociální situace) a také rozvíjí umělecké vlohy k divadelní a slovesné činnosti. K takto stanoveným cílům slouží techniky mluvního, hudebně-rytmického, pohybového a výtvarného projevu.

5.4.1 Vzdělávací oblast Interpretace a tvorba

5.4.1.1 Studijní zaměření Dramatická výchova

Charakteristika studia:

Dramatická výchova se zaměřuje na komplexní dramatickou průpravu, probouzení vlastní aktivity a prohlubování zájmu dětí, vychovává jejich schopnost spolupracovat ve skupině. Hlavním obsahem studia je dramatická hra, hra s loutkou. Jejím prostřednictvím si žáci osvojují základní metody práce na divadelní hře, na roli, na textu pro přednes, pro hru s loutkou. Dramatická hra prohlubuje citovou výchovu žáků, kultivuje osobní projev a vztahy ve skupině.

Předmět integruje dramatickou hru, improvizaci, práci s rolí, textem, přednesem, předmětem a loutkou, tvorbu divadelního tvaru a jeho reflexi. Výuka základního studia probíhá kolektivně ve skupině nejvýše 10 žáků. Podle charakteru připravovaného projektu může být organizována také meziročníkově.

5.4.1.1.1 Učební plán - Přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2. ročník

Přípravná dramatická výchova	1	1

5.4.1.1.2 Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

PŘÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika studia:

Přípravná dramatická výchova prostřednictvím rytmických, pohybových, mluvních cvičení učí děti vzájemně si naslouchat, respektovat se a aktivně se účastnit společné dramatické hry.

Výstupy přípravného ročníku:

Žák podle svých individuálních možností:

- dodrží základní pravidla dramatické hry
- použije ve cvičeních a hrách základy prostorového cítění
- provede jednoduché rytmicko-pohybové cvičení
- dodrží základní pravidla dramatické hry, je aktivní a soustředěně se účastní společné hry
- ve cvičeních a hrách prokáže schopnost respektovat ostatní členy kolektivu ve volném prostoru a v pohybu
- využije jednoduchých rytmických, pohybových a mluvních cvičení k rozvoji svých vyjadřovacích schopností

5.4.1.1.3 Učební plán - Základní studium I. a II. stupně

Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Dramatická výchova	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3

5.4.1.1.4 Učební osnovy, název, charakteristika, vzdělávací obsah vyučovaných předmětů základního studia I. a II. stupně

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika:

Dramatická výchova je komplexní tvořivá dramatická činnost, vycházející z dětské dramatické hry, založené především na tvořivé improvizaci. Zahrnuje všechny složky dramatického a slovesného projevu včetně práce s improvizovanou loutkou a integruje základní prvky průpravných činností pohybových, mluvních, hudebně rytmických i specifických činností výtvarných.

Základní studium prvního stupně:

1. ročník – žák:

- prokáže schopnost přijetí hry a respektování jejích pravidel a hranic,
- prokáže spolupráci s učitelem a svými spolužáky, nejen ve hře je respektuje,
- naváže při hře kontakt s druhými a zapojí se do ní,
- vysloví všechny hlásky v jednoduchém artikulačním cvičení,
- připraví na zadané téma jednoduché slovní vyjádření,
- užije reálnou zástupnou rekvizitu v jednoduché dramatické akci.

2. ročník – žák:

- rozliší reálnou a herní situaci,
- aktivně se zapojí do skupinové improvizace a reaguje na dané okolnosti,
- předvede jednoduché rytmické a pohybové cvičení,
- předvede využití předmětů („oživí je“) v krátké akci.

3. ročník – žák:

- dodrží pravidla hry, jejich variace a změny,
- přirozeně vstoupí do role, vytvoří postavu ve fiktivní situaci a jedná v ní,
- uplatní ve hře své nápady a respektuje podněty druhých,
- na elementární úrovni zaktivizuje těžiště a správně dýchá,
- předvede práci s jednoduchou loutkou („oživí ji“) v jednoduché dramatické akci.

4. ročník – žák:

- užije v etudě reálnou, zástupnou a imaginární rekvizitu,
- uplatní s jistotou a přirozeností správné držení těla a aktivizaci těžiště,
- užije v zadané etudě rytmické cítění pohybu i při mluvním projevu,
- prokáže svou bezpečnou orientaci v prostoru (i se zavřenýma očima).

5. ročník – žák:

- vytvoří jednoduchou etudu s jasným začátkem, vývojem a zřetelným zakončením,
- užije v zadané etudě gradaci a kontrast,
- vědomě vyjádří hlasem a pohybem základní emoce a rozpozná je v chování druhých,
- předvede v zadané etudě různé výrazové možnosti pohybu,
- jedná v herní situaci s předmětem a loutkou jako s postavou.

6. ročník – žák:

- zahraje v herní situaci různé role, přirozeně v nich jedná, dle svých pocitů vyjádří vnitřní charakteristiku jednotlivých rolí,
- svobodně nalezne vlastní námět či téma k práci a zdůvodní svou volbu,
- vyhledá a pojmenuje hlavní a vedlejší téma dané předlohy,
- v etudě propojí správné somatické dovednosti – dech, hlas, pohyb – při slovním i mimoslovním vyjadřování.

7. ročník – žák:

- využije vhodné pohybové, hudební a taneční prvky, pracuje s rekvizitou či loutkou apod. při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci,
- vystaví a zrealizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, loutka aj.),
- sám nebo s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a tvořivě a kultivovaně ji interpretuje,

- porozumí dramaturgickému a režijnímu plánu dramatického tvaru a podílí se na jeho naplnění,
- tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary,
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní,
- rozpozná přirozené a v rámci zvoleného žánru pravdivé jednání a spolupráci s partnerem,
- využívá divadelní výrazové prostředky a přijímá svou roli při společné realizaci dramatického tvaru,
- reflektuje a hodnotí práci svou i druhých, přijímá zpětnou vazbu a respektuje ostatní,
- zpracuje písemně drobný jevištní tvar (etuda, improvizace) a s využitím dramatických či loutkářských prostředků jej zrealizuje individuálně nebo ve skupině,
- prokáže schopnost komunikovat prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i nonverbálního) či loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností.

Základní studium II. stupně:

1. ročník – žák:

- zachytí jednáním v roli vnitřní stavy a emoce za sebe i postavu,
- prokáže schopnost jednat v improvizacích a etudách s vědomím celkového tvaru a jeho proporcí,
- ztvární prostřednictvím samostatně volených postupů a prostředků situaci či její výsek tak, aby se v ní zkoumané téma zřetelně projevilo,
- prokáže schopnost převzít při práci ve skupině vedoucí roli a odpovědnost za společnou práci,
- prezentuje svůj názor a také jej umí podpořit věcnými argumenty.

2. ročník – žák:

- interpretuje autorský text jako svou výpověď (monolog, dialog),
- určí výstavbové postupy přednesu a dle svých možností provede samostatnou výstavbu přednesu,
- udrží a zdokonalí technickou úroveň své výslovnosti,
- pronese bez přípravy krátké sdělení, vede dialog na dané téma.

3. ročník – žák:

- vytvoří v tvůrčích skupinách nebo samostatně drobnou inscenaci pro mladší žáky, mateřské školy apod.,
- uplatní v souborové inscenaci principy stylizace,
- prokáže schopnost reagovat na jiné pedagogicko-režijní přístupy a požadavky,
- vyvodí důsledky ze sebereflexe a hodnocení pro nutnost provedení případných změn v inscenaci .

4. ročník – žák:

- připraví, vytvoří, podílí se aktivně a všestranně – spolu s ostatními členy souboru – na všech složkách absolventského představení,

- kriticky zhodnotí a reflektuje práci svou i druhých, prokáže schopnost hluboké sebereflexe,
- zhodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení,
- uchopí téma a použité prostředky,
- uvede vybrané dílo do sociokulturních souvislostí,
- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a osobitým způsobem ji realizuje,
- vytváří náročnější texty a vědomě pracuje s jejich tématem, formou, stylem a žánrem,
- vědomě používá výrazové prostředky, vytváří charakter postavy a uplatňuje stylizaci odpovídající žánru,
- uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru,
- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace.

5.4.2 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe dramatického umění

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je vymezen oblastmi **Interpretace a tvorba** a **Recepce a reflexe dramatického umění**. Obě oblasti jsou vzájemně propojeny a jejich vzdělávací obsah je průběžně realizován v předmětu Dramatická výchova. Žáci se prostřednictvím vlastní individuální a skupinové tvorby seznamují s vhodnými dramatickými a literárními díly, hodnotí vlastní práci i práci druhých a uvádějí vybraná díla do kulturních a společenských souvislostí.

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří prokážou předpoklady ke vzdělávání v přípravném studiu nebo splní podmínky přijetí do příslušného druhu základního uměleckého vzdělávání. Speciální vzdělávací potřeby samy o sobě nejsou důvodem k nepřijetí žáka.

Při vzdělávání škola vychází z individuálních schopností, potřeb a možností žáka. Usiluje o to, aby mohl rozvíjet své umělecké předpoklady, dosahovat osobního pokroku a účastnit se individuálních i společných uměleckých činností v nejvyšší možné míře.

Škola podle potřeb žáka spolupracuje s jeho zákonnými zástupci, zletilým žákem, školským poradenským zařízením, zejména pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem, a případně s dalšími odborníky.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Mohou spočívat zejména v:

- individualizaci výuky a přiměřené úpravě tempa práce,
- volbě vhodných metod, forem a způsobů komunikace,
- úpravě organizace výuky, pracovního místa nebo časového členění hodiny,
- využití vhodných učebních, kompenzačních a technických pomůcek,
- přizpůsobení zadání, způsobu prezentace a ověřování výsledků,
- častější a srozumitelnější zpětné vazbě,
- respektování potřeby odpočinku, střídání činností nebo zvýšené podpory při společné práci,
- spolupráci mezi jednotlivými vyučujícími žáka.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Jejich účinnost škola průběžně sleduje a podle potřeby projednává další postup se žákem, zákonným zástupcem a poradenským zařízením.

Na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka může ředitelka školy povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Individuální vzdělávací plán vychází z tohoto ŠVP, doporučení poradenského zařízení a konkrétních vzdělávacích potřeb žáka. Stanoví zejména úpravy obsahu, metod, organizace, hodnocení, časového rozvržení a případného využití podpůrných opatření.

Při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami škola přihlíží k doporučení školského poradenského zařízení, k jeho individuálním předpokladům, vynaloženému úsilí a dosaženému pokroku, vždy však ve vztahu k očekávaným výstupům stanoveným ŠVP nebo individuálním vzdělávacím plánem.

Pokud prostorové nebo technické podmínky některého pracoviště neodpovídají potřebám žáka, škola ve spolupráci se zákonným zástupcem, zletilým žákem, zřizovatelem a případně školským poradenským zařízením hledá přiměřené organizační, technické nebo prostorové řešení.

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky pro rozpoznávání, rozvoj a uplatnění uměleckého nadání žáků.

Nadané a mimořádně nadané žáky podporuje s ohledem na jejich individuální předpoklady, věk, osobnostní potřeby, pracovní tempo a zaměření.

Mimořádné umělecké nadání je v podmínkách základního uměleckého vzdělávání zpravidla rozpoznáváno vyučujícím nebo více pedagogy na základě dlouhodobého sledování výsledků, tvořivosti, schopnosti samostatné práce, rychlosti osvojování dovedností a kvality uměleckého projevu žáka. Škola při tom podle potřeby spolupracuje se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením.

Rozvoj nadání škola podporuje zejména:

- individualizací vzdělávacího obsahu a volbou náročnějšího repertoáru nebo zadání,
- rozšířením a prohloubením učiva,
- rychlejším postupem při osvojování vzdělávacího obsahu,
- zapojením do komorních, souborových, projektových a mezioborových činností,
- přípravou k veřejným vystoupením, výstavám, představením, přehlídkám a soutěžím,
- podporou samostatné tvorby, interpretace, sebereflexe a uměleckého názoru,
- přípravou k přijímacím a talentovým zkouškám na školy uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatoře,
- konzultacemi, doporučením vhodné literatury, kulturních akcí a dalších vzdělávacích příležitostí.

Na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka může ředitelka školy povolit mimořádně nadanému žákovi vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Mimořádně nadaného žáka lze za podmínek stanovených právními předpisy a po úspěšném vykonání zkoušek ze všech povinných předmětů přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku nebo ročníků.

Také u žáků, kteří nejsou označeni jako mimořádně nadaní školským poradenským zařízením, ale dlouhodobě prokazují výrazné umělecké dispozice a velmi dobré studijní výsledky, škola přiměřeně individualizuje výuku a vytváří podmínky pro dosažení jejich osobního studijního maxima.

---

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení je nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Poskytuje žákovi srozumitelnou zpětnou vazbu, informuje jej o dosažené úrovni, podporuje jeho motivaci a ukazuje možnosti dalšího rozvoje. Hodnocení je věcné, spravedlivé, přiměřené věku a respektuje individuální

vzdělávací a osobnostní předpoklady žáka.

Hodnocení:

- vychází z očekávaných výstupů stanovených ŠVP,
- přihlíží k věku, individuálním předpokladům a dosavadní úrovni žáka,
- posuzuje dosažený pokrok, kvalitu výsledku, pracovní přístup a schopnost samostatné i společné práce,
- je průběžné, srozumitelné a doložitelné,
- obsahuje pozitivní ocenění i konkrétní doporučení pro další práci,
- vede žáka k sebereflexi a přiměřenému sebehodnocení,
- u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje doporučení školského poradenského zařízení.

Žák je hodnocen zejména:

- v průběhu individuální, skupinové nebo kolektivní výuky,
- při plnění praktických, teoretických, interpretačních a tvůrčích úkolů,
- při veřejných vystoupeních, koncertech, výstavách, představeních a dalších prezentacích,
- při práci v souboru, sboru, taneční nebo divadelní skupině a při mezioborových projektech,
- při postupových a závěrečných zkouškách, pokud jsou pro příslušné studium stanoveny,
- při soutěžích, přehlídkách nebo dalších aktivitách, pokud odpovídají vzdělávacímu obsahu daného předmětu.

8.1.1 Kritéria hodnocení

Podle povahy uměleckého oboru a vyučovacího předmětu se hodnotí zejména:

- úroveň dosažení očekávaných výstupů,
- osvojené znalosti, dovednosti a jejich praktické využití,
- technická, interpretační, tvůrčí nebo výrazová úroveň výkonu,
- schopnost vnímat, chápat a reflektovat umělecké dílo,
- tvořivost, iniciativa a osobitost projevu,
- soustavnost, samostatnost a kvalita přípravy,
- schopnost přijímat a využívat zpětnou vazbu,
- spolupráce, odpovědnost a respekt ke společnému dílu,
- dosažený individuální pokrok.

V kolektivních předmětech je hodnocen individuální přínos žáka, jeho připravenost, spolupráce, spolehlivost, reakce na vedení učitele nebo vedoucího souboru a podíl na společném výsledku. Samotná umělecká úroveň celého kolektivu není jediným kritériem hodnocení jednotlivce.

8.1.2 Formy hodnocení

Škola využívá zejména:

- průběžné slovní hodnocení a zpětnou vazbu,
- klasifikaci,
- bodové nebo procentní hodnocení u písemných či teoretických úkolů,
- sebehodnocení žáka a společnou reflexi,
- ocenění výsledků formou pochvaly, veřejné prezentace, doporučení k soutěži nebo jiným vhodným způsobem.

Výsledky vzdělávání v povinných a nepovinných předmětech jsou na vysvědčení hodnoceny klasifikací:

- **1 – výborný,**
- **2 – chvalitebný,**
- **3 – uspokojivý,**
- **4 – neuspokojivý.**

Celkové hodnocení žáka na konci pololetí je vyjádřeno stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním,**
- **prospěl(a),**
- **neprospěl(a).**

Podrobnosti hodnocení, pravidla omlouvání nepřítomnosti a způsob informování žáků a zákonných zástupců stanoví školní řád.

8.1.3 Orientační charakteristika klasifikačních stupňů

1 – výborný: Žák plní očekávané výstupy na velmi dobré úrovni odpovídající jeho věku a předpokladům, pracuje soustavně, aktivně a převážně samostatně, vhodně využívá získané znalosti a dovednosti a reaguje na doporučení učitele.

2 – chvalitebný: Žák plní očekávané výstupy s menšími nedostatky, pracuje zpravidla svědomitě a s přiměřenou podporou učitele, získané znalosti a dovednosti převážně správně používá.

3 – uspokojivý: Žák plní očekávané výstupy pouze částečně nebo s výraznější podporou učitele, jeho příprava či práce není soustavná, přesto vykazuje základní pokrok a je schopen pokračovat ve vzdělávání.

4 – neuspokojivý: Žák ani s podporou učitele nedosahuje základní úrovně očekávaných výstupů a získané znalosti a dovednosti nedokáže uplatnit v rozsahu potřebném pro úspěšné zvládnutí předmětu.

Nelze-li žáka hodnotit za první nebo druhé pololetí ze závažných objektivních příčin, stanoví ředitelka školy náhradní termín v souladu s právními předpisy. Opravné, postupové a závěrečné zkoušky se konají způsobem a v termínech stanovených právními předpisy, tímto ŠVP a organizačními pravidly školy.

Základní studium I. a II. stupně se ukončují závěrečnou zkouškou. Závěrečná zkouška může mít podobu absolventského vystoupení, výstavy, tanečního nebo divadelního představení, obhajoby či prezentace vlastní práce nebo jinou formu umožňující posouzení výsledků vzdělávání žáka.

8.2 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je průběžný proces, jehož cílem je získávat pravdivé a využitelné informace o kvalitě podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Zjištěné poznatky škola využívá k plánování svého dalšího rozvoje, ke zlepšování vzdělávání, řízení školy, spolupráce a pracovních podmínek a k úpravám ŠVP.

Na vlastním hodnocení se podle povahy sledované oblasti podílejí vedení školy, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci. Škola přiměřeně využívá také podněty žáků, zákonných zástupců, zřizovatele, spolupracujících institucí a veřejnosti.

8.2.1 Oblasti vlastního hodnocení školy

Škola sleduje zejména:

- soulad uskutečňovaného vzdělávání s RVP ZUV a ŠVP,
- materiální, prostorové, technické, hygienické, bezpečnostní a ekonomické podmínky,
- průběh vzdělávání a používané metody a formy práce,
- naplňování očekávaných výstupů a rozvoj klíčových kompetencí,
- výsledky vzdělávání žáků a jejich veřejnou prezentaci,
- podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- klima školy, vzájemné vztahy a bezpečné prostředí,
- spolupráci se zákonnými zástupci, zřizovatelem, poradenskými zařízeními, kulturními institucemi a dalšími partnery,
- řízení školy, informační systém a kvalitu personální práce,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- naplňování vize a dlouhodobých cílů školy,
- účelnost a přínos koncertů, výstav, vystoupení, představení, soutěží, přehlídek a projektů.

8.2.2 Nástroje vlastního hodnocení

Škola využívá zejména:

- hospitační a kontrolní činnost,
- rozbor pedagogické dokumentace, učebních plánů a výsledků vzdělávání,
- hodnocení veřejných prezentací, soutěží, přehlídek a projektů,
- jednání pedagogické rady, předmětových komisí a pracovních týmů,
- rozhovory, konzultace, dotazníky a další formy zpětné vazby,
- podněty, připomínky a stížnosti žáků, zákonných zástupců a pracovníků školy,
- analýzu zájmu o studium, docházky, předčasného ukončování studia a úspěšnosti přijímacího řízení,
- vyhodnocování úrazů, rizik a podmínek bezpečnosti,
- porovnávání stanovených cílů s dosaženými výsledky.

8.2.3 Časové rozvržení a využití výsledků

Vlastní hodnocení probíhá průběžně během školního roku. Základní oblasti jsou vyhodnocovány nejméně jednou ročně v návaznosti na hodnocení školního roku a plánování roku následujícího. Dílčí oblasti mohou být hodnoceny podle aktuální potřeby školy.

Výsledky vlastního hodnocení projednává vedení školy s pedagogickými pracovníky a podle jejich povahy přijímá konkrétní opatření. Zjištění se využívají zejména při tvorbě ročního plánu školy, plánování dalšího vzdělávání pracovníků, obnově vybavení, úpravách organizace výuky, aktualizaci ŠVP a stanovení krátkodobých i dlouhodobých cílů školy.